

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VI/45/2019
Rady Gminy w Trzebiechowie
z dnia 24 maja 2019 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2015-2022

WSTĘP.....	3
I. Charakterystyka Gminy Trzebiechów	4
1.1 Położenie	4
1.2 Historia	5
2. Środowisko przyrodnicze.....	6
3. Bezpieczeństwo publiczne	8
4. Infrastruktura techniczna	10
5. Obiekty dziedzictwa kulturowego.....	13
6. Gospodarka.....	14
7.1 Rolnictwo	15
7.2 Leśnictwo	16
8. Sfera społeczna.....	17
8.1 Ludność	17
8.2 Bezrobocie.....	18
9. Nauka i kultura	21
10. Opieka zdrowotna	26
11. Pomoc społeczna.....	27
12. Zasoby urzędu gminy	30
12.1 Zasoby finansowe	30
II. Analiza i identyfikacja problemów.....	32
13.1 Analiza potencjalnych szans i zagrożeń.....	33
13.2 Analiza potencjalnych mocnych i słabych stron	34
III. Misja rozwoju gminy	35
IV. Cele strategiczne gminy Trzebiechów	35
V. Monitorowanie i wdrażanie strategii	44
VI. Główne problemy i wyzwania gminy – raport z badań ankietowych mieszkańców gminy	44

WSTĘP

Strategia rozwoju gminy w założeniu stanowi dokument ujmujący wieloletnie cele i uwarunkowania rozwoju jednostki terytorialnej wraz z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych czynników o charakterze gospodarczym, społecznym i terytorialnym w ujęciu długoterminowym.

Celem niniejszego opracowania jest sformułowanie Strategii Rozwoju Gminy w perspektywie do roku 2022. Przedmiotem jej jest: diagnoza potencjału gminy Trzebiechów, perspektywy rozwojowe gminy wynikające z przewidywanego kształtowania się sytuacji w otoczeniu, wizje i cele strategiczne rozwoju gminy, propozycje głównych przedsięwzięć strategicznych – programów do realizacji. Strategia jest więc podstawowym narzędziem prowadzenia polityki zarówno w skali kraju, regionu jak i w skali lokalnej. Wpisuje się ona także w układ dokumentów programowych według standardów Unii Europejskiej, a skończywszy na programach operacyjnych i strategiach regionalnych.

Strategia Rozwoju Gminy Trzebiechów na lata 2015 - 2022 przygotowana została w celu racjonalnego wykorzystania zasobów, wytyczenia priorytetowych zadań niezbędnych dla rozwoju gminy oraz ma ułatwić organom gminy pozyskiwanie środków pozabudżetowych pochodzących z funduszy unijnych i krajowych.

Opracowany plan strategiczny wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową umożliwia zidentyfikowanie, uporządkowanie i odpowiednie rozłożenie w czasie planowanych przedsięwzięć, co pozwala na uniknięcie realizacji projektów powstających ad hoc, nie powiązanych ze sobą logicznie i nie wpisujących się w ciąg przyczynowo - skutkowy. W kontekście programów unijnych posiadanie strategii rozwoju stanowi gwarancję długofalowego i wielostronnego zarządzania gminą opartego o wzorce myślenia strategicznego, gwarantującego efektywność, mierzalność i szerokie oddziaływanie podejmowanych zadań i projektów. Strategia nie jest bowiem dokumentem zarządzania operacyjnego, który tak jak budżet gminy, musi być wykonany. Jest to plan zamierzeń pokazujący kierunki rozwoju. Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i czynników zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy to dokument mieszczący się w trendach przyjętych w Strategii Rozwoju Powiatu Zielonogórskiego Ziemskiego, Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, Lokalnej Strategii Rozwoju.

Powiązanie z wyżej wymienionymi dokumentami jest niezmiernie istotne, gdyż w perspektywie regionalnej rozwój gminy jest związany z rozwojem powiatu zielonogórskiego ziemskiego i całego województwa lubuskiego.

Strategia umożliwia elastyczne dostosowywanie i korygowanie celów w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania. Jest dokumentem stanowiącym, tyjącym kierunki rozwoju gminy.

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY TRZEBIECHÓW

1.1 Położenie

Gmina Trzebiechów jest jedną z 9 gmin powiatu zielonogórskiego ziemskiego. Położona jest na nizinie, w pradolinie rzeki Odry zwanej Pradolina Warciańsko-Odrzańską w mikroregionie zwanym Kotliną Kargowską, jedynie północne krańce gminy stanowią skraj Wysoczyzny Lubuskiej. Sieć hydrologiczna w Kotlinie Kargowskiej jest bardzo bogata, a główną jej osią jest rzeka Odra. Administracyjnie gmina należy do województwa lubuskiego. Sąsiaduje z takimi gminami powiatu zielonogórskiego ziemskiego jak: Sulechów, Kargowa, Bojadła i Zabór. Gmina Trzebiechów zajmuje powierzchnię 81 km² co stanowi ok. 5,2% powierzchni powiatu (1571 km²). Ludność ogółem według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku liczyła 3337 mieszkańców.

Przez Gminę Trzebiechów przebiega droga krajowa nr 278 Sulechów-Bojadła-Sława oraz sieć dróg powiatowych łączących kilka sąsiednich gmin. Dzięki dobrze rozwiniętej sieci dróg gmina ma dobre połączenie z większymi ośrodkami miejskimi.

Gmina Trzebiechów leży na obszarze szczególnym, mianowicie w I strefie ochrony ujęcia wody rzeki Obrzycy (10.435 m.) dla miasta Zielonej Góry. Fakt ten warunkuje ekologiczny charakter rozwoju gminy, co jednocześnie stanowi jej walor. Poza rzeką Odrą i Obrzycą oś hydrologiczną tworzą takie kanały jak: Głuchowski 10.327 m, Borkowski 9.850 m, Młynówka 4.988 m oraz Tomnica 5.240 m.

W skład Gminy wchodzi 10 sołectw składających się z 11 miejscowości: Trzebiechów, Swarzynice, Podlegórz, Radowice, Ostrzyce, Borek, Głuchów, Gębice, Mieszkowo, (Głęboka, Ledno) wspólne sołectwo.

1.2 Historia

Od założenia do 1482 roku Trzebiechów należał do Śląska, a od 1483 roku do Brandenburgii. Pierwszy raz wzmiankowany w 1308 roku, był wsią książęcą, nadaną w 1442 roku rycerskiemu rodowi pochodzenia czeskiego - Troschke. W ich władaniu pozostawał Trzebiechów do 1728 roku, gdy zmarł ostatni z rodu Konrad Troschke. Jego portret trumienny, jak również jego żony Lucyny jest przechowywany w międzyrzeckim muzeum. Troschowie, zatem przyjęli obyczajowość szlachty polskiej. Do roku 1765 trzebiechowskimi dobrami władał hrabiowski ród von Schwerin, a następnie kupił je hrabia Henryk Reuss. Jego potomkowie, związani blisko z pruskimi sferami rządowymi, piastowali ważne stanowiska - marszałka dworu i ambasadora Prus w Wiedniu. W uznaniu zasług otrzymali tytuł książęcy.

W drugiej połowie XVII wieku za zgodą Troschków w Trzebiechowie osiedlili się dość licznie protestanccy uchodźcy ze Śląska, głównie sukiennicy. W 1654 roku wystawiono tutaj tzw. kościół graniczny dla luteran z pogranicza Śląska i Polski. Rozwój sukiennictwa i wzrost liczby mieszkańców sprawił, że Troschkowie podjęli starania o nadanie miejscowości praw miejskich. W 1707 roku król pruski wyraził na to zgodę. Wdzięczność właścicieli wyraziła się w zmianie nazwy Trzebiechowa na Friedrichshuld (Fryderykowa Łaska). Nowa nazwa nie przyjęła się jednak i wkrótce przywrócono dawną. Rozwój przemysłu włókienniczego w Sulechowie i innych miastach spowodował upadek sukiennictwa, także w Trzebiechowie, który w 1860 roku stał się ponownie wsią.

W układzie przestrzennym Trzebiechowa dadzą się wyróżnić trzy człony, posiadające odrębną proveniencję. Częścią najstarszą jest owalnicowa wieś ze stawem na placu, czytelna w północno-zachodnim sektorze wsi (ul. Sulechowska). Drugim w chronologicznej kolejności jest zespół pałacowo parkowy, ukształtowany w okresie od XIII do XIX wieku. Elementem dominującym w dzisiejszym układzie miasteczka jest Aleja Lipowa wytyczona po przyznaniu miejscowości praw miejskich, przeprowadzona od kościoła do pałacu. Zgodnie z zasadą barakowego kształtowania przestrzeni, stanowi ona oś założenia, którego północny kraniec zamyka główne wejście do pałacu, południowy zaś wieża kościelna. W środkowej partii poszerzona ulica tworzy wydłużony plac. W latach 1903 – 1905 na północno-wschodnim skraju „miejskiej” części Trzebiechowa, w sąsiedztwie terenów pałacowych założone zostało sanatorium przeciwgruźlicze. Fundatorką zespołu okazałych budynków była żona ówczesnego właściciela dóbr trzebiechowskich, księżna sasko-weimarska

Maria Aleksandra, a motywem fundacji choroba płucna jej córki. Projektantem unikatowego w skali Polski wyposażenia wnętrz w stylu secesji był znany belgijski malarz i architekt Henry van de Velde. W Trzebiechowie zachowała się znaczna grupa domów pochodzących z okresu po pożarze miasteczka w 1830 roku. Inne powstały w różnych latach XIX i w początkach XX wieku. Podobnie jak w przypadku rozplanowania, posiadającego elementy właściwe układom miejskim i wiejskim, także w zabudowie występują domy o charakterze małomiasteczkowym, jak i typowo wiejskim. Przetrwałe bez istotnych zmian rozplanowanie Trzebiechowa, złożone z trzech członów różnego pochodzenia, zabudowa mieszkalna, kompleks pałacowo-parkowy i kościół, tworzą zespół o znacznych wartościach zabytkowych.

2. Środowisko przyrodnicze

Pierwszą cechą, która pod względem wartości przyrodniczych wyróżnia wieś i gminę Trzebiechów od pozostałych gmin jest niezwykle wprost bogactwo i obfitość starych okazałych dębów. Wiele z nich rośnie na terenie parku pałacowego, gdzie najokazalszy dąb mierzy w obwodzie ponad 6 m, a jego wiek wynosi przeszło 300 lat. Przepięknie prezentuje się też rząd kilkunastu wiekowych dębów rosnących naprzeciw parku po drugiej stronie szosy Trzebiechów – Ostrzyce. Najgrubsze okazy osiągają tu ponad 6 m obwodu pnia. Na uwagę zasługuje aleja okazałych dębów wzdłuż drogi leśnej wiodącej do leśniczówki leśnictwa Radowice oraz wzdłuż polnej drogi z parku w kierunku Swarzynic. Wiele pojedynczych potężnych dębów rośnie też w lasach w Dolinie Odry w pobliżu Ledna, największy z nich ma 6,5 m obwodu pnia. Na szczegółowe omówienie zasługuje drzewostan parku pałacowego w Trzebiechowie. Występuje tutaj wiele rzadkich gatunków drzew, z których ciekawsze to: cyprysik nutkajski, cyprysik japoński, choina kanadyjska, cypryśnik błotny, klon tatarski, kasztan jadalny, reliktowy miłorząb japoński a także wiele okazałych platanów, grabów, lip, klonów, jaworów, czerwonej odmiany buków i cisów. We wschodniej części parku rosną obok siebie okazały świerk i daglezja. W rozległych lasach na północ od Podlegórze położony jest rezerwat przyrody „Radowice”. Jego główne walory to przepiękna rzeźba terenu – głębokie wąwozy porośnięte starą buczyną, na niektórych płyną strumienie wypływające z licznych śródleśnych źródeł. Z rzadszych gatunków ptaków gnieźdzą się tutaj puszczyk, gołąb siniak, dzięcioł zielony, muchołówka mała, brodziec samotny. Na pobliskiej śródleśnej łące można często spotkać żerujące żurawie, a także przylatujące tu czarne bociany. W tym rezerwacie wśród ssaków występują tu pospolicie kuny, wiewiórki, lisy, sarny, jelenie i dziki. Z rzadszych zwierząt pojawiają się czasem łosie i daniel, a w pobliskiej Obrzycy obserwuje się ostatnio bobra

i wydrę. Na tym terenie znaleziono chronioną roślinę z rodzaju kruszczyk, oraz kilka gatunków grzybów chronionych to jest: szmaciaka gałęzistego, sromotnika bezwstydneho, mądziaaka psiego. Największą jednak osobliwością tego miejsca jest siedlisko żółwia błotnego, należącego już do ginącego gatunku. Od Podlegórze do Cigacic wzdłuż rzeki Obrzycy ciągną się malownicze wzgórza. Zbocza o wystawie południowej stwarzają dogodne warunki do rozwoju roślinności należącej do zbiorowisk tzw. ciepłolubnych muraw. Zbiorowiska takie są dziś już bardzo rzadkie. Najciekawszy fragment zbocza to odcinek między Podlegórzem a Radowicami - niegdyś tereny przepięknych winnic. Stwierdzono tu występowanie bardzo rzadkiego szafirka miękkolistnego, zaliczanego do roślin chronionych oraz czyścica prostego, a także wiele innych charakterystycznych roślin dla tego obszaru, których występowania nie stwierdzono gdzie indziej, choćby łąny szaławii i wyki ptasiej, rutewkę żółtą i pogiętą, krzyżownicę czubatą, przetacznik kłosowy i piaskowy, dziewannę rdzawą, rozchodnik ościsty i inne. Teren ten nie został jeszcze dokładnie zbadany i być może jeszcze wiele rzadkich i interesujących roślin czeka jeszcze na odkrycie. Ciekawym przyrodniczo obszarem jest również międzywale i łąki położone na południe od rzeki Obrzycy na jej przyujściowym odcinku od ujścia do szosy Sulechów – Głuchów. Tutaj corocznie, szczególnie wiosną zatrzymują się na odpoczynek stada wędrownych ptaków wodnych i błotnych, z których spora grupa należy już do rzadko spotykanych. Należą do nich krzyżówki, rożeńce, cyranki, cyraneczki, świstuny, głowienki, płaskonosy, czajki, brodziec leśne i samotne, mewy śmieszki i mewy pospolite, łabędzie nieme. Sporadyczne zlatują tu bataliony, a także trzecie długodziobe. Na Odrze, która przepływa przez teren gminy spotykamy wiele gatunków ptaków zimujących, do których należą kaczki krzyżówki, łabędzie nieme i krzykliwe, gągoł, perkoz, trzecie nurogęs a nawet orzeł bielik. W bogatych lasach łęgowych w dolinie Odry gnieźdzą się myszołowy, gołębkarze, puszczyki, kanie rude i pustułki. Nie wszędzie już możemy natrafić dziś na takie bogactwo ptaków drapieżnych. Na podmokłych łąkach i polach lęgą się czajki, bekasy, kszuki, kuropatwy, bażanty oraz rzadkie już błotniaki stawowe. Przedstawiony wyżej opis dowodzi niezbicie, że Gmina Trzebiechów ma czym zachwycić ludzi wrażliwych na piękno przyrody i krajobrazu, szukających wypoczynku z dala od miejskiego zgiełku. Ten walor jest zdecydowanie jedną z największych atrakcji turystycznych gminy Trzebiechów.

3. Bezpieczeństwo publiczne

Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców jest jednym z podstawowych zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Gmina podejmuje nie tylko bezpośrednie działania o charakterze interwencyjnym. Na wzrost poziomu bezpieczeństwa wpływa także realizacja innych zadań samorządu, których celem jest ograniczanie pośrednich przyczyn stanowiących podłoże przestępczości oraz patologii społecznych. Są to np. działania w obszarze edukacji, wychowania, ochrony zdrowia, rozwoju gospodarczego, przeciwdziałania bezrobociu, narkomanii, alkoholizmowi i przemocy w rodzinach.

Współpraca z policją

Realizacja tego zadania należy do obowiązków wielu organów i jednostek administracji, a także spoczywa na organizacjach społecznych i na samych obywatelach. Na poziomie lokalnym najważniejszymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne są gmina i powiat. W zaspakajaniu tych potrzeb istotna jest współpraca samorządu z policją – główną instytucją dbającą o bezpieczeństwo. Zadania tej formacji, oprócz działań ochronnych i kontrolnych, wykrywania przestępstw czy ścigania sprawców, obejmują inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Oprócz działań bezpośrednio wspierających służby działające na rzecz bezpieczeństwa publicznego gmina może oddziaływać za pomocą realizowanych inwestycji (np. modernizacja oświetlenia drogowego i miejsc publicznych, kształtowanie bezpiecznych przestrzeni publicznych, budowa infrastruktury drogowej) czy polityki społecznej. Samorząd gminny wykonuje ustawowo również zadania bezpośrednio związane z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Zadania gminy

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa, należy do zadań własnych gminy. Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego nie należy rozpatrywać wyłącznie poprzez pryzmat polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych. Obejmuje ono również zadania z zakresu ograniczania pośrednich przyczyn stanowiących podłoże przestępczości oraz patologii społecznych, np. działania w obszarze edukacji, wychowania, ochrony zdrowia, rozwoju gospodarczego, przeciwdziałania

bezrobociu, narkomanii, alkoholizmowi, przemocy w rodzinach, kultury fizycznej i turystyki, kultury i ochrony dóbr kultury.

Wójt gminy sprawując władzę w gminie, ponosi odpowiedzialność za prawidłowe i skuteczne wykonywanie funkcji państwa, przede wszystkim w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego, spokoju i porządku publicznego, przestrzegania prawa, a także w stanach nadzwyczajnych, takich jak klęska żywiołowa, zaburzenia społeczne, kryzys wewnętrzny.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w art. 85 zapisane jest, że „obowiązkiem obywatela polskiego jest obrona Ojczyzny, a w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej art. 2 stanowi „umacnianie obronności Rzeczypospolitej Polskiej, przygotowanie ludności i mienia narodowego na wypadek wojny oraz wykonywanie innych zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony należy do wszystkich organów władzy i administracji rządowej oraz innych organów i instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, organizacji społecznych, a także do każdego obywatela w zakresie określonym w ustawach”.

Celem zabezpieczenia obronnego jest przygotowanie kadry kierowniczej, pracowników do sprawnego przygotowania i praktycznego działania w kierowaniu obronnością w sytuacjach podwyższonej gotowości obronnej państwa i w czasie wojny. Podwyższona gotowość obronna państwa to nie tylko stan wojny ale m.in. zagrożenia terrorystyczne, katastrofy budowlane, powódzie, wypadki drogowe, kolejowe i inne zdarzenia.

Istotne zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego w Gminie Trzebiechów pełnią również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. W gminie funkcjonują 2 jednostki straży pożarnej w: Trzebiechowie i Głuchowie. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należy jedna jednostka (OSP w Trzebiechowie). Oprócz wypełniania ważnych funkcji z zakresu bezpieczeństwa publicznego (niesienie pomocy ludności podczas zagrożeń: powodziowych, pożarowych, w ruchu drogowym i innych), strażnice stanowią doskonałe narzędzie do mobilizowania (szczególnie młodych ludzi) do aktywności społecznej. OSP dysponuje remizą strażacką stanowiącą mienie gminy. W 2018 r. zakończono prace remontowe w remizie OSP w Trzebiechowie, trwają prace remontowe w strażnicy OSP w Głuchowie, które zostaną zakończone w 2019 r. Wyposażenie sprzętowe jednostki w Trzebiechowie stanowią dwa wozy bojowe: MAN TGM 13.290 4x4 BL rocznik 2017 i Jelcz 004 rocznik 1984. Jednostka w Głuchowie posiada średni samochód bojowy marki Mercedes-Benz rocznik 1997, zakupiony w 2018 r.

Najczęściej na terenie Gminy Trzebiechów wybuchają pożary lasów ze względu na warunki szczególne sprzyjające ich powstawaniu i rozprzestrzenianiu się (np. długotrwałe susze). Zagrożenie pożarowe lasów występuje na terenie całej gminy.

Również rolnictwo jest jedną z przyczyn powstawania pożarów. W tej grupie dominują pożary pozostałości roślinnych, upraw i zbóż na pniu oraz obiektów inwentarskich.

Kolejnym działem, gdzie występują pożary są obiekty mieszkalne. Należy domniemywać, że w przypadku starej i zwartej zabudowy realne jest rozprzestrzenianie się pożaru na sąsiednie obiekty (z uwagi na łatwopalne konstrukcje dachowe i brak dbałości o przewody kominowe). Odrębne zagrożenie mogą powodować pożary w strefach magazynowania paliw, szczególnie dotyczy to stacji benzynowej położonej w Trzebiechowie.

Ważnym zadaniem realizowanym przez OSP jest zabezpieczenie miejsc wypadków drogowych i kolizji drogowych

Jednostka OSP wyjeżdża do różnego rodzaju zdarzeń na terenie całego powiatu i województwa. Ilość przeprowadzonych interwencji plasuje OSP Trzebiechów w czołówce powiatu zielonogórskiego.

Tabela 1. Liczba interwencji OSP Trzebiechów

Opis	R O K				
	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba interwencji OSP Trzebiechów	48	26	63	58	68
Liczba interwencji OSP Głuchów	14	11	18	3	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie książki działań ratowniczo – gaśniczych OSP Trzebiechów oraz danych z Komendy PSP w Zielonej Górze. *Stan na koniec grudnia 2018 r.

4. Infrastruktura techniczna

4.1 Gospodarka wodno – ściekowa

Za gospodarkę komunalną, w tym i wodno-ściekową odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Trzebiechowie.

Sieć wodociągowa

W 2018 r. rozpoczęto prace związane z modernizacją stacji uzdatniania wody w Trzebiechowie. Prace zostaną zakończone w II kwartale 2019 r. Gmina Trzebiechów zaopatrywana jest w wodę z gminnych stacji uzdatniania wody w Trzebiechowie, Podlegórze i Głuchowie. Wszystkie sołectwa podłączone są do sieci wodociągowej. Woda z wodociągu odpowiada wymaganiom jakości wody pitnej i na potrzeby gospodarcze. Dostarczana woda w 99 % zaspokaja potrzeby bytowo – gospodarcze mieszkańców gminy Trzebiechów oraz zapotrzebowanie przeciwpożarowe.

Główne trasy sieci wodociągowych usytuowane są wzdłuż głównych dróg komunikacyjnych w ścisłym powiązaniu z siecią osadniczą. Ogólnie sieć wodociągowa jest w dobrym i dostatecznym stanie technicznym, gdyż większość sieci wybudowano w ostatnich latach. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 49,30 km.

Sieć kanalizacyjna

Stan infrastruktury sanitarnej na terenie Gminy Trzebiechów jest niezadowalający. W roku 1986 wybudowano mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków typu „BIOBLOK” MU–100 x 2 w Trzebiechowie oraz częściową sieć kanalizacji sanitarnej o długości 2 km wraz z przyłączami dla części wsi Trzebiechów. Do tej sieci przyłączonych jest ok. 8% ogólnej liczby gospodarstw domowych w gminie. W czerwcu 2015 r. zakończono I etap rozbudowy kanalizacji w Trzebiechowie polegający na budowie przepompowni. W 2018 r. rozpoczęto budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ciągu ulic: Ptasia, Lisia, Kukułcza, Polna, Sulechowska, Chabrowa, Sportowa, Kwiatowa, Sosnowa, Wiśniowa, Ogrodowa, Słoneczna, Trojaków, 3-go Maja, Aleja Lipowa, Odrzańska, Krańcowa i Nowa w Trzebiechowie (planowany termin zakończenia inwestycji. Ponadto w 2018 r. wykonanych zostało 41 przydomowych oczyszczalni na terenie Gminy Trzebiechów, zakupiono samochód asenizacyjny z funkcją WUKO marki DAF oraz rozpoczęto rozbudowę oczyszczalni ścieków w Trzebiechowie o maksymalnej wydajności 950 m³/dobę.

4.2 Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami w Gminie Trzebiechów jest uregulowany. W gminie od 1 lipca 2013 roku obowiązuje system gospodarki odpadami komunalnymi. System polega na tym, że Gmina w przetargu wybrała firmę, która odbiera odpady komunalne ze wszystkich nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Gmina utworzyła także PSZOK w Lednie.

Mieszkańcy płacą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Trzebiechów.

Opłaty uzależnione są od liczby mieszkańców z zachowaniem zasady, że dla niesortujących opłata jest dwa razy wyższa niż dla sortujących

W przypadku nieruchomości niezamieszkałych opłaty są naliczane od wielkości przysługujących pojemników również z zachowaniem zasady, że dla niesortujących opłata jest 2 razy wyższa niż dla sortujących.

Gmina posiada „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzebiechów”

4.2 Gospodarka ciepła

Gmina Trzebiechów nie posiada zbiorczej sieci ciepłowniczej. Wszystkie obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne ogrzewane są z indywidualnych źródeł ciepła. Głównym źródłem wytwarzania energii cieplnej jest słoma, węgiel kamienny, miał węglowy, drewno, oraz w niewielkim stopniu olej opałowy.

Na terenie gminy Trzebiechów nie występuje sieć gazownicza gazu ziemnego dostępna dla mieszkańców.

4.3 Elektroenergetyka

Gmina Trzebiechów objęta jest w 100% siecią elektroenergetyczną niskiego napięcia obsługiwaną przez Zakład Energetyczny ENEA. Na terenie gminy zlokalizowane są stacje transformatorowe, w większości wieżowe. Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne i kablówkowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia.

4.4 Komunikacja

Infrastruktura drogowa jest podstawowym czynnikiem integrującym przestrzeń gminy, zarówno w ujęciu wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Ocenia się, że drogi na terenie gminy Trzebiechów nie spełniają obowiązujących parametrów technicznych, a ich nawierzchnie wymagają gruntownej modernizacji. Ponadto wzrastający ruch samochodowy i sprzętów rolniczych zwiększa degradację istniejących dróg. Dlatego tak ważnym kierunkiem działań jest poprawa stanu infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim sukcesywna przebudowa i modernizacja dróg. Najważniejszym celem działania jest poprawa jakości dróg

gminnych, podniesienie ich parametrów technicznych oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na drogach.

Planowany harmonogram realizacji modernizacji i utwardzenia dróg gminnych został opracowany w formie informacji zawierającej planowany rok złożenia wniosku, planowany rok realizacji, rodzaj nawierzchni, przewidywany koszt i długość drogi.

Na terenie Gminy Trzebiechów występują następujące rodzaje dróg:

▪ Drogi wojewódzkie:

Sulechów – Radowice – Trzebiechów – Swarzynice - Sława (nr 278)

▪ Drogi powiatowe:

Trzebiechów – Ostrzyce – Smolno Wielkie – droga nr 1192F (5,07 km)

Trzebiechów – Głuchów – do drogi wojewódzkiej nr 278 - droga nr 1199F (8,47 km)

Radowice – Podlegórz – Trzebiechów - droga nr 1198F (3,361 km)

Trzebiechów – Mieszkowo – droga nr 1200F (1,67 km)

▪ Drogi gminne, które realizują połączenia zewnętrzne gminy bliskiego zasięgu, wewnątrz gminne oraz obsługują przyległe gospodarstwa i tereny rolne.

Tabela nr 2

Długość dróg w mb	
Wojewódzkie	10 044
Powiatowe	18 571
Gminne – w terenie niezabudowanym	35 017
Gminne – w terenie zabudowanym	13 150
Pozostałe Gminne	32 833

5. Obiekty dziedzictwa kulturowego

W ciągu długiej historii powstało w Trzebiechowie i gminie wiele ciekawych budynków. Część z nich przetrwała do dziś, w lepszym lub nieco gorszym stanie. Ze względu na znaczne walory historyczne i kulturowe podlegają one ochronie konserwatorskiej. Najważniejsze z tych zabytków to:

– neoklasycystyczny pałac w stylu rezydencji francuskich wraz z zabudowaniami i parkiem rodziny książęcej von Reuss,

- neoklasycystyczna świątynia w Trzebiechowie według rysu projektu wielkiego niemieckiego architekta, podróżnika, przyrodnika Karla Fridricha Schinkla, który nadzorował projekt wykonany przez Johanna Gottlieba Schloetzer,
 - kompleks sanatoryjny według projektu znanego Maxa Schündlera z dekoracją wnętrz, meblami, sprzętami wszelkimi detalami dekoratorskimi wykonanymi przez twórcę secesji w Europie Henriego van de Velde wielkiego belgijskiego projektanta sztuki użytkowej,
 - kościół w Podlegórze wybudowany w stylu neoromańskim z zachowaniem większości kanonów architektonicznych dla stylu romańskiego z jednym z najpiękniejszych witraży w Diecezji,
 - cmentarz w Podlegórze z rodzinnym grobowcem książąt von Reuss położony na skarpie górującej nad doliną Obrzycy,
 - dzwonnica w Swarzynicach wybudowana około 1890 r. w stylu neogotyckim.

6. Gospodarka

Na terenie gminy Trzebiechów są atrakcyjne lokalizacje pod inwestycje. Gmina posiada aktualny Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla wsi Trzebiechów oraz części sołectwa Swarzynice.

Na terenie gminy największym pracodawcą jest:

- ubojnia i przetwórnia indyków „Bomadek” zatrudniająca 350 pracowników,
- Dom Pomocy Społecznej zatrudniający 88 pracowników,

Istnieją także zakłady usług transportowych i budowlanych. Świadczone są również usługi handlu spożywczo-przemysłowego.

Zauważalny jest wzrost podmiotów z sektora obsługującego ludność, usługowo-handlowego. Zwiększyła się liczba podmiotów z branży budowlanej.

7. 1. Rolnictwo

Gmina Trzebiechów ma charakter rolniczy. Pod względem struktury funkcjonalno – przestrzennej wiodącą rolę miejscowości Trzebiechów jest funkcja usługowo – rolnicza. Jest to ośrodek, w którym koncentrują się usługi o znaczeniu gminnym dla obsługi ludności i produkcji żywności. Ponadto Trzebiechów jest gminnym ośrodkiem administracyjnym. Sołectwa: Swarzynice, Głuchów i Podlegórze są ośrodkami mieszkaniowo – rolniczymi o podstawowym poziomie usług. W pozostałych sołectwach dominuje funkcja rolnicza.

Gospodarka gminy Trzebiechów to przede wszystkim I sektor gospodarki narodowej, to jest rolnictwo i leśnictwo. Przeważają małe gospodarstwa rolne o areale do 10 ha, zajmujące się głównie uprawą ziemi oraz hodowlą. Współpracują na terenie gminy z licznymi podmiotami gospodarczymi.

Użytki rolne stanowią 61,45 % ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 27,23 %, a pozostałe grunty i nieużytki 11,32 %. Struktura użytków rolnych kształtuje się w następujący sposób:

- grunty orne – 76,21 %;
- sady – 0,62 %;
- łąki – 17,04 %;
- pastwiska – 6,13 %.

Charakterystyka gospodarstw rolnych

Na terenie gminy Trzebiechów funkcjonuje około 377 gospodarstw rolnych. Średnia wielkość gospodarstwa prywatnego zajmuje areal od 5 do 10 ha i jest zbliżona do przeciętnej wartości występującej w województwie lubuskim

Tabela nr 3. Gmina Trzebiechów – struktura powierzchni indywidualnych gospodarstw rolnych na koniec 2018 roku. (Dane Urzędu Gminy Trzebiechów).

Powierzchnia gospodarstwa w ha	Ilość gospodarstw	Struktura (%)
1 – 1,5	76	20,16
1,5 – 2,0	52	13,79
2,0 – 3,0	50	13,26
3,0 – 5,0	45	11,94
5,0 – 7,0	35	9,28
7,0 – 10,0	24	6,37
10,0 – 15,0	38	10,08
15,0 – 20,0	12	3,18
20,0 – 30,0	16	4,24
30,0 – 50,0	9	2,39
50,0 -100,0	10	2,65
Powyżej 100,0	10	2,65
Razem	377	100

Gospodarstwa małe, to jest o areale od 1 do 10 ha stanowią aż 74,80 % ogólnej liczby gospodarstw w gminie. Gospodarstwa średnie, jak na polskie warunki, to jest o areale od 10 do 50 ha to 19,89 % ogólnej liczby gospodarstw. Należy więc przyjąć, że struktura obszarowa indywidualnych gospodarstw rolnych jest bardzo rozdrobniona. Większość małych gospodarstw stale będzie poszukiwać dodatkowych, pozarolniczych źródeł dochodu.

Jakość gleb, uprawy, hodowla i ceny gruntów

Najwięcej użytków rolnych w powierzchni ogólnej mają wsie: Gębice – 86,6 %, Ostrzyce – 88,1 % oraz Mieszkowo 87,4 %. Najmniej: Trzebiechów – 41,5 % i Radowice 40,7 %. W gminie Trzebiechów areal gruntów dobrych i średnich, należących do III i IV (III a – IV b) klasy bonitacyjnej wynosi 66,4 %. Pozostałe gleby to bardzo słabe ziemie V i VI klasy.

Ogólnie można przyjąć, że na terenie gminy Trzebiechów uprawia się mało roślin wymagających dużej chemizacji: pszenicy, rzepaku czy buraka cukrowego. To zjawisko należy uznać za objaw pozytywny w stosunku do obecności bogatych walorów środowiska przyrodniczego. Warunki glebowe gminy, zbliżone do średniej występującej w województwie lubuskim powodują, że plony głównych ziemiopłodów odpowiadają wartościom osiąganym w regionie.

7.2 Leśnictwo

Gmina charakteryzuje się średnim zalesieniem. Lasy stanowią 25,50 % powierzchni gminy, to jest 2066 ha (Dane GUS z 2013, www.stat.gov.pl). Jest to wskaźnik zdecydowanie niższy od średniej dla powiatu zielonogórskiego. Zarządza nimi Nadleśnictwo Sulechów, między innymi poprzez znajdującą się na terenie gminy leśniczówkę w Trzebiechowie.

Z podziału administracyjnego Lasów Państwowych wynika, że tereny leśne w gminie Trzebiechów zlokalizowane są w dwóch obrębach: Sulechów i Klenica. Największą lesistość posiadają sołectwa: Trzebiechów, Podlegórz i Radowice. W rękach prywatnych znajduje się 82 ha lasów, to jest 3,97 % ogólnej powierzchni terenów leśnych.

Na terenie gminy Trzebiechów ogólna powierzchnia lasów ochronnych wynosi 1029,29 ha. Są to lasy w następujących kategoriach ochronności:

Obręb Klenica – 557,18 ha:

- lasy glebochronne – 75,29 ha;
- lasy wodochronne – 481,89 ha;

Obręb Sulechów – 472,11 ha:

- lasy glebochronne – 68,99 ha;
- lasy wodochronne – 403,12 ha;
- oraz ponadto: rezerwat przyrody „Radowice” – 18,59 ha.

Podobnie jak w całym kraju oraz województwie lubuskim dzisiejszy las na terenie gminy Trzebiechów posiada strukturę gatunkową korzystną z punktu widzenia zysków, ale niekorzystną z punktu widzenia optymalnego wykorzystania siedlisk i bioróżnorodności zespołów leśnych. Obecnie dominują następujące gatunki drzew: sosna, dąb, brzoza oraz olsza, kosztem pożądanых z biologicznego punktu widzenia: jesionów, klonów czy lip. Do najgroźniejszych działań szkodliwych dla lasów należy:

- cyklicznie pojawiające się susze;
- skażenie powietrza i gleb zanieczyszczeniami;
- gradacje szkodliwych owadów;
- odbiegająca od przepisów penetracja terenów leśnych przez ludzi;
- ewentualne zmiany struktury własnościowej lasów.

Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest utrzymanie i odtwarzanie ich charakteru, zbliżonego do pierwotnego oraz naturalnego, a także prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej związanej z pozyskaniem drewna.

8. Sfera społeczna

8.1. Ludność

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Gminie Trzebiechów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 3308.

Dla sytuacji społecznej i gospodarczej Gminy istotne znaczenie ma struktura jej mieszkańców w podziale na podstawowe grupy funkcjonalne - wiek przedprodukcyjny 0 - 17 lat, wiek produkcyjny 18 – 59/64 lat i wiek poprodukcyjny powyżej 60/65 lat).

Tabela nr 4. Struktura mieszkańców Gminy Trzebiechów. Stan na dzień 31.12.2018 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Udział procentowy
wiek przedprodukcyjny	346	345	691	20,89
wiek produkcyjny	1143	917	2060	62,27
wiek poprodukcyjny	191	366	557	16,84
Razem	1680	1628	3308	100

Tabela nr 5. Liczba mieszkańców Gminy z podziałem na poszczególne miejscowości

L.p.	Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Udział procentowy
1	Borek	61	68	129	3,91
2	Gębice	33	24	57	1,72
3	Głęboka	31	32	63	1,90
4	Głuchów	228	215	443	13,39
5	Ledno	56	47	103	3,11
6	Mieszkowo	31	29	60	1,81
7	Ostrzyce	133	132	265	8,01
8	Podlegórz	147	158	305	9,23
9	Radowice	114	115	229	6,92
10	Swarzynice	327	293	620	18,74
11	Trzebiechów	519	515	1034	31,26
Razem		1680	1628	3308	100

8.2 Bezrobocie

Bezrobocie¹ jest zjawiskiem społecznym, polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

¹ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Bezrobocie>

Pod pojęciem bezrobotnego² należy rozumieć osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g lub i, j, lub cudzoziemca - członka rodziny obywatela polskiego, niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła 60 lat - kobieta lub 65 lat - mężczyzna,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego

² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jed. z 2008r. Dz. U. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.).

na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

- nie podjęła pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo nie podlega na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70

Na terenie Gminy Trzebiechów bezrobocie utrzymuje się na stałym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2018 r. w Gminie Trzebiechów było 111 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zielonej Górze, w tym 52 kobiety.

Tabela nr 6. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015 -2018.

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Bezrobotni ogółem	141	119	102	111
Bezrobotni długotrwale ogółem	74	69	54	54
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	19	7	10	15

9. Nauka i kultura

I. STAN ORGANIZACJI JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH

Gmina Trzebiechów jest organem prowadzącym powołanego od 1 września 2011 r. Zespołu Edukacyjnego w Trzebiechowie. W skład Zespołu Edukacyjnego w Trzebiechowie wchodzi następujące jednostki: Przedszkole Publiczne, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, Publiczne Gimnazjum. W wyniku wprowadzonej w 2017 r. reformy edukacji obecnie w skład Zespołu Edukacyjnego w Trzebiechowie wchodzi następujące jednostki: Przedszkole Publiczne, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II, Publiczne Gimnazjum.

Stan organizacji Zespołu Edukacyjnego obrazują poniższe tabele:

Tabela Nr 7. Liczba uczniów i oddziałów w PP w Trzebiechowie

Lp.	Rok szkolny	Liczba dzieci w przedszkolu	Liczba oddziałów	Liczba dzieci w poszczególnych grupach		
				3-4 latki	5-latki	6-latki
1	2016/2017	57	3	9	16	32
2	2017/2018	66	3	19	24	23
3	2018/2019	61	3	23	11	27

Oddział „0” jest w przedszkolu.

Do utworzonego 1 września 2011r. w Swarzynicach Niepublicznego Przedszkola w roku szkolnym 2018/2019 uczęszcza 69 dzieci.

Tabela Nr 8. Liczba uczniów i oddziałów w SP im. Jana Pawła II w Trzebiechowie

Lp.	Rok	Liczba uczniów w szkole	Liczba oddz.	Klasa														
				0	1	2a	2b	3a	3b	3c	4	5a	5b	6a	6b	-	-	-
1	2016/2017	202	11	23	14	19	20	23	19	23	22	16	15	16	15	-	-	-
				0	1	2	3a	3b	4a	4b	4c	5	6a	6b	7a	7b	-	-
2	2017/2018	224	12	19	24	14	23	19	23	21	23	19	18	16	14	15	-	-
				0	1a	1b	2	3	4a	4b	5a	5b	5c	6	7a	7b	8a	8b
3	2018/2019	269	14	27	22	23	25	14	19	18	22	19	23	20	19	17	13	15

Tabela Nr 9. Liczba uczniów i oddziałów w PG w Trzebiechowie

Lp.	Rok	Liczba uczniów w szkole	Liczba oddziałów	Liczba uczniów w poszczególnych klasach					
				1a	1b	2a	2b	3a	3b
1	2016/2017	81	5	15	14	24	-	12	16
2	2017/2018	49	3	-	-	14	14	21	-
3	2018/2019	28	2	-	-	-	-	14	14

Liczba uczniów w szkole podstawowej utrzymuje się na tym samym poziomie jak w latach ubiegłych. W roku szkolnym 2017/2018 do gimnazjum uczęszczało 49 uczniów z poza obwodu – z gminy 0.

II. ZATRUDNIENIE W ZESPOLE EDUKACYJNYM W TRZEBIECHOWIE

Tabela Nr 10. Zatrudnienie

Lp.	Rok	Zatrudnienie ogółem		w tym			
		etaty	osoby	nauczyciele		pozostali pracownicy	
				etaty	osoby	etaty	osoby
1	2016/2017	47,73	51	36,73	40	11,0	11
2	2017/2018	47,98	53	35,73	40	12,25	13
3	2018/2019	48,04	54	37,04	43	11,0	11

Tabela Nr 11. Awans zawodowy nauczycieli

Lp.	Rok szkolny	Stopień awansu zawodowego (w osobach)							
		stażysta		kontraktowy		mianowany		dyplomowany	
		Ilość osób	% ogółu	Ilość osób	% ogółu	Ilość osób	% ogółu	Ilość osób	% ogółu
1	2016/2017	-	-	3	7,5	16	40	21	52,5
2	2017/2018	4	10	3	7,5	16	40	23	57,5
3	2018/2019	3	7,5	5	12,5	6	15	26	65

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Zespole Edukacyjnym w Trzebiechowie posiadają wykształcenie wyższe pedagogiczne i pełne kwalifikacje do pracy na zajmowanym stanowisku.

W roku szkolnym 2017/2018 staż na stopień nauczyciela dyplomowanego ukończył 1 nauczyciel, na stopień nauczyciela mianowanego – 2 nauczycieli: 1 nauczyciel ukończył staż, 1 kontynuuje staż. Staż na stopień nauczyciela kontraktowego odbywały 2 osoby, obie uzyskały wyższy stopień awansu.

III. BAZA DO DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWEJ - STAN BAZY LOKALOWEJ I INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ ZESPOŁU EDUKACYJNEGO W TRZEBIECHOWIE

Tabela Nr 12. Stan bazy lokalowej oświaty w roku szkolnym 2018/2019

Wyszczególnienie	Pomieszczenia (ilość)												
	Sale lekcyjne	Sale zabaw	Pracownie komputerowe	Gabinet pedagoga	Pokój nauczycielski	Sekretariat	Gabinet dyrektora	Świetlica	Biblioteka	Stołówka / jadalnia	Kuchnia	Sala gimnastyczna	Aula
Przedszkole	3	3	-	-	-	1	2	4	2	2	1	1*	1
Szkoła Podstawowa	11	2	2	1	1								
Publiczne gimnazjum	4	-	-	-	-								
Razem	18	5	2	1	1	1	2	4	2	2	1	1*	1

*Własność Urzędu Gminy

Budynek ZE (pałac) wymaga kapitalnego remontu m. in.:

- wymiany pokrycia dachowego (większe opady deszczu powodują zalewanie strychu i sal lekcyjnych, co przyczynia się do niszczenia konstrukcji dachu oraz ścian, sufitów i podłóg),
- wymiany stolarki okiennej i drzwiowej (okna są w złym stanie technicznym, nie domykają się, są nieszczelne - powodując dużą utratę ciepła, co pociąga za sobą zwiększone wydatki na ogrzewanie),
- wymiany instalacji wewnętrznych, w szczególności centralnego ogrzewania, istniejący stan nie pozwala na odpowiednie dogrzanie pomieszczeń w czasie zimy, co również wpływa na zwiększone koszty utrzymania budynku. Konieczna jest również wymiana lub gruntowna modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz instalacji elektrycznej,

- wykonanie zabezpieczenia przeciwwilgociowego budynku.

IV. BUDŻET JEDNOSTEK

Tabela Nr 13. Finansowanie Zespołu Edukacyjnego

Lp.	Rok szkolny	Budżet			Razem	Subwencja	Dopłata z budżetu gminy
		Wynagrodzenie nauczycieli	Dowożenie uczniów	Pozostałe wydatki			
1	2015/2016	2.173.720,29	90.796,79	1.777.057,44	4.041.574,52	2.741.650,86	1.299.923,66
2	2016/2017	2.136.727,60	126.609,70	1.775.519,10	4.038.856,40	2.808.188,41	1.230.667,99
3	2017/2018	2.047.344,82	128.174,15	1.948.412,14	4.123.931,11	2.710.004,10	1.413.927,01
4	2018/2019	***	***	***	***	***	***

*** dane z urzędu gminy

V. POZIOM NAUCZANIA

1. Szkoła Podstawowa

Tabela 14. Wyniki sprawdzianu na zakończenie nauki w szkole podstawowej w latach 2015-2018 w pkt.

Lp.	Rok	Egzamin	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg
1	2015		59%	22,80%	23,90%	23,30%
2	2016	j. polski	57,03%	66,43%	69,58%	68,77%
		matematyka	32,66%	47,60%	50,98%	51,64%
		j. angielski	54,65%	66,38%	70,48%	68,88%

W roku 2016 odbył się ostatni egzamin szóstoklasisty.

2. Publiczne Gimnazjum

Tabela 15. Wyniki egzaminu na zakończenie nauki w gimnazjum w latach 2013-2014.

Lp.	Rok	Egzamin	Gmina	Powiat	Województwo	Okręg
1.	2016	historia	47,53% stanin 3	53,67%	54,52%	54,73%
		j. polski	61,44% stanin 3	65,03%	65,53%	65,53%

		nauki przyrodnicze	40,56% stanin 2	49,22%	49,75%	49,75%
		matematyka	42,47% stanin 4	47,43%	46,94%	46,94%
		j. angielski PP	59,00% stanin 4	60,64%	62,42%	62,42%
		j. niemiecki PP	62,20% stanin 6	65,87%	56,06%	56,06%
2.	2017	historia	47,83% stanin 3	57,63% stanin 5	53,43% stanin 4	54,38%
		j. polski	60,00% stanin 3	62,00% stanin 3	61,00% stanin 3	64,01%
		nauki przyrodnicze	40,33% stanin 3	46,81% stanin 5	44,04% stanin 3	41,85%
		matematyka	31,83% stanin 3	44,06% stanin 5	38,82% stanin 4	49,03%
		j. angielski	53,50% stanin 3	55,19% stanin 4	54,46% stanin 4	57,67%
3.	2018	historia, wos	55,71% stanin 5 wzrost o 2 staniny	56,89%	56,63%	57,29%
		j. polski	63,00% stanin 4 wzrost o 1 stanin	62,81%	64,94%	65,51%
		nauki przyrodnicze	48,10% stanin 3 ten sam stanin	53,17%	53,73%	54,35%
		matematyka	43,67% stanin 4 wzrost o 1 stanin	46,83%	48,71%	49,68%
		j. angielski	56,06% stanin 4 wzrost o 1 stanin	63,36%	65,94%	66,47%

W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie gimnazjum osiągnęli średnie wyniki:

- cz. humanistyczna – historia i wos – stanin 5
- cz. humanistyczna – j. polski – stanin 4
- cz. matematyczno-przyrodnicza – matematyka – stanin 4
- cz. matematyczno-przyrodnicza – przedmioty przyrodnicze – stanin 3
- j. angielski – stanin 4

Koncepcja pracy Zespołu Edukacyjnego zakłada: wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia, przygotowanie go do uczestnictwa we współczesnym świecie, rozwijanie umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii informatycznych i komunikacyjnych, pogłębianie znajomości języków obcych. Model absolwenta Zespołu Edukacyjnego w Trzebiechowie to współczesny Europejczyk, otwarty na świat, który jest tolerancyjny i kieruje się zasadami humanizmu.

Działania Zespołu Edukacyjnego promowane są w środowisku lokalnym oraz przedstawione są na stronie internetowej Zespołu Edukacyjnego: <http://www.zet.edu.pl/>.

Większość potrzeb związanych z czytelnictwem realizowana jest przez Gminną Publiczną Bibliotekę w Trzebiechowie oraz biblioteki szkolne. Biblioteka publiczna w Trzebiechowie rozpoczęła działalność w 1949 roku. Księgozbiór biblioteki publicznej liczył na koniec 2018 roku 12 372 woluminów. Dodatkowym atutem jest możliwość skorzystania z Internetu. Biblioteka gminna jest zaopatrzona w cztery komputery podłączone do internetu. Młodzież, dzieci i dorośli mają więc sprzyjające warunki do pogłębiania swych zainteresowań.

Kultura jest zwierciadłem społeczeństwa, stanowi o jego tożsamości i kształtuje jego byt - stąd wielka dbałość władz naszej gminy o jej rozwój. W naszym regionie kultura stanowi odpowiedź na potrzeby środowiska, a zarazem jest bodźcem do rozwoju potrzeb mieszkańców. Działa tu Trzebiechowski Ośrodek Kultury im. Tadeusza Wojtera, który dysponuje salą widowiskową na 120 miejsc. Jest on instytucją zajmującą się popularyzacją sztuki, kultury, sportu i wiedzy na terenie gminy. Jest także organizatorem i współorganizatorem wielu imprez w tym zakresie. Wielką wagę na terenie gminy przywiązuje się również do tradycji. Temu celowi służy Izba Regionalna z siedzibą w TOK im. Tadeusza Wojtera, która ma na celu między innymi krzewienie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o lokalnej historii i ochronę przed zapomnieniem i zniszczeniem dóbr kulturalnych przekazanych przez mieszkańców gminy.

Tradycją Gminy Trzebiechów są coroczne Dożynki Gminne, „Piknik drobiowy – święto indyka” będący specyficznym świętem lokalnym organizowanym wyłącznie przez Gminę Trzebiechów, „Polsko-Niemiecki Festyn Twórców Ludowych i Rękodzieła” oraz „Złota Nuta Obrzycy” - przegląd zespołów śpiewaczych. We wsi Podlegórz działa Centrum Spotkań Polsko – Niemieckich. W gminie funkcjonuje 9 świetlic wiejskich.

10. Opieka zdrowotna

Dobra organizacja i świadczone usługi przez zakłady opieki zdrowotnej znacząco wpływają na jakość życia i bezpieczeństwo mieszkańców.

W gminie funkcjonują Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Praktyka Lekarza Rodzinnego”, NZOZ „VitisMed Fizjoterapia, Zdrowie i Uroda”, Praktyka stomatologiczna i apteka „Aronia”.

Zadaniem zakładów jest udzielenie podstawowych świadczeń zdrowotnych tj. badanie i udzielenie porady lekarskiej, leczenie, pielęgnacja chorych, opiniowanie o stanie zdrowia, leczenie stomatologiczne, rekonwalescencja, fizjoterapia oraz zaopatrzenie mieszkańców w leki. Dla przykładu „Praktyka Lekarza Rodzinnego” na koniec 2018 roku obejmowała swą

opieką lekarsko - pielęgniarską 2800 pacjentów, z czego 2670 pozostaje ubezpieczonych i zapisanych.

Bardzo istotnym zagadnieniem jest angażowanie się w działania prozdrowotne, ponieważ stan zdrowia mieszkańców oraz dostęp do usług zdrowotnych stanowi o jakości życia w gminie. Niezbędne jest opracowanie programu profilaktyki zdrowotnej i jego konsekwentna realizacja.

11. Pomoc społeczna i system świadczeń

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiechowie jest jednostką organizacyjną, utworzoną w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Podstawowym zadaniem GOPS jest świadczenie wszechstronnej pomocy społecznej oraz udzielanie wsparcia osobom i rodzinom w celu przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki i uprawnienia. Celem działalności GOPS jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych mieszkańców gminy i osób przebywających na jego terenie, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. GOPS winien przeciwdziałać powstawaniu i rozwijaniu się procesów marginalizacji społecznej oraz w miarę możliwości doprowadzać do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych i wielodzietnych a także zagrożonych alkoholizmem.

Tabela nr 16. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GOPS-u w latach 2015-2018.

Struktura udzielonej pomocy i wypłaconych świadczeń.

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia	240	251	237	196
Świadczenia z pomocy społecznej				
Zasiłek stały				
Liczba osób	42	40	38	37
Liczba świadczeń	435	438	401	382

Kwota świadczeń w złotych	183 705	207 215	203 748	198 058
Zasiłek okresowy				
Liczba osób	58	58	54	44
Liczba świadczeń	384	390	391	346
Kwota świadczeń w złotych	138 875	148 390	150 042	135 392
Zasiłek celowy i specjalny celowy				
Liczba osób	77	66	53	61
Kwota świadczeń w złotych	21 795	19 853	18 073	13 014
Program „pomoc państwa w zakresie dożywiania”				
Liczba osób	200	162	142	185
Kwota świadczeń w złotych	68 200	68 000	68 000	68 000
Odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej				
Liczba osób	7	9	8	8
Liczba świadczeń	60	67	83	70
Kwota świadczeń w złotych	132 287	161 813	214 425	150 426
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	4	7	5	5
Liczba asystentów rodziny	1	1	1	1
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze i inne				
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków				
Liczba świadczeń	4278	4387	4119	3996
Kwota świadczeń	433137	499212	491 990	483 016
Zasiłki rodzinne wypłacone na podst. art. 5 ust. 3 ustawy (na podstawie mechanizmu „złotówka za złotówkę”)				
Liczba świadczeń	0	498	742	981
Kwota świadczeń	0	25 228,50	43 493,59	48 958,51
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka				
Liczba świadczeń	28	44	32	32
Kwota świadczeń	28 000	44 000	32 000	32 000

Świadczenia pielęgnacyjne				
Liczba świadczeń	209	221	251	240
Kwota świadczeń	249 573	286 780	351 858	354 480
Zasiłek pielęgnacyjny				
Liczba świadczeń	2035	2002	1 936	1 904
Kwota świadczeń	311 355	306 306	296 208	301 304
Specjalny zasiłek opiekuńczy				
Liczba świadczeń	11	43	47	66
Kwota świadczeń	5252	21 268	23 933	34 671
Zasiłek dla opiekuna				
Liczba świadczeń	106	93	80	60
Kwota świadczeń	55 120	47 857	41 600	32 200
Jednorazowe świadczenie 4000 zł				
Liczba świadczeń	0	0	1	1
Kwota świadczeń	0	0	4000	4000
Świadczenie rodzicielskie				
Liczba świadczeń	0	129	142	159
Kwota świadczeń	0	118 493	130 751	141 910
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego				
Liczba świadczeń	408	353	323	285
Kwota świadczeń	135 355	121 270	121 050	108 200
Dodatki mieszkaniowe				
Liczba świadczeń	132	141	114	63
Kwota świadczeń	32 304	26 334	22 391	12 545
Świadczenia wychowawcze				
Liczba świadczeń	0	3544	4703	4614
Kwota świadczeń	0	1 771 565	2 351 500	2 306 602
Świadczenia „dobry start”				
Liczba świadczeń	0	0	0	434
Kwota świadczeń	0	0	0	130 200
Dodatek energetyczny				
Liczba świadczeń	85	74	65	38
Kwota świadczeń	1425,72	1321,31	1161,93	681,13

Na terenie gminy działa także Dom Pomocy Społecznej na 105 miejsc, świadczący swoim mieszkańcom podstawowe usługi zgodnie z obowiązującym standardem, w zakresie potrzeb bytowych, usług opiekuńczych i wspomagających. Dom Pomocy Społecznej w Trzebiechowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Zielonogórskiego.

12. Zasoby urzędu gminy

12.1 Zasoby finansowe

Integralną częścią systemu finansów publicznych są finanse samorządu terytorialnego, które obejmują zjawiska i procesy związane z gromadzeniem oraz rozdysponowaniem środków publicznych przez organy jednostek samorządu terytorialnego i podległe jednostki organizacyjne.

Realizacja zadań przez samorząd gminy wymaga zabezpieczenia materialnego i zagwarantowania samodzielności gospodarki finansowej. Warunkiem prawidłowej gospodarki finansowej jest przede wszystkim jej stabilność, zwłaszcza zaś stabilność dochodów, ponieważ ułatwia to planowanie realizacji zadań w dłuższym przedziale czasowym oraz skłania do gospodarności.

Zarządzanie finansami w jednostkach samorządu terytorialnego jest środkiem do osiągnięcia zasadniczego celu, czyli coraz lepszego zaspakajania potrzeb członków wspólnoty samorządowej.

Podstawą dobrego zarządzania powinno być dobre planowanie. Niezbędnym instrumentem planowania, zarządzania i kontroli jest budżet.

Budżet jest formalnym dokumentem, w którym liczby muszą się zgadzać, a zasady gospodarki budżetowej podporządkowane są licznym wymaganiom prawnym. Dobry budżet to taki, którego efekty zobaczy i zaakceptuje miejscowa społeczność.

Budżet nie powinien być oderwanym planem na jeden rok, powinien być fragmentem planu osiągania celów, których pełna realizacja nastąpić może za 5 albo 10 lat. Wtedy będą kolejne cele i kolejne budżety.

Budżet gminy jest publicznym planem finansowym, który kształtuje przyszłość. Zawarte w nim zadania mają charakter wiążący dla jego realizatorów. Przybierają one postać norm planowych, określających konkretne wielkości liczbowe dochodów i wydatków, jakie powinny być wykonane w czasie roku budżetowego z określonych źródeł i na określone cele. Powinien być tak opracowany aby był zrozumiany przez radnych i społeczność lokalną.

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jako plan finansowy musi odpowiadać określonym wymogom, które definiuje się jako zasady budżetowe. Zasady te można podzielić na dwie grupy:

1. Zasady dotyczące treści i istoty budżetu.
2. Zasady konstrukcji budżetu.

Do pierwszych zasad zaliczamy:

- a. zasadę równowagi budżetowej,
- b. zasadę zupełności budżetu.

Do drugiej grupy zaliczamy:

- a. zasadę jedności budżetu,
- b. zasadę szczegółowości,
- c. zasadę przejrzystości,
- d. zasadę jawności budżetowej.

Pierwszym etapem konstruowania budżetu jest opracowanie projektu budżetu. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., organem uprawnionym do przygotowania projektu uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego jest zarząd /wójt/ tej jednostki. Wójt tworząc projekt budżetu powinien uwzględnić:

- a. obowiązujące przepisy prawne,
- b. stan i liczbę samorządowych jednostek organizacyjnych,
- c. potrzeby mieszkańców,
- d. dane finansowe i ceny,
- e. realne możliwości dochodowe jednostek samorządu terytorialnego,
- f. planowane stawki podatkowe, opłaty administracyjne,
- g. nałożone na samorząd zadania własne i zadania z zakresu administracji rządowej,
- h. oraz inne istotne okoliczności³

Planowanie budżetowe jest więc procesem złożonym i ciągłym, wymagającym od wielu podmiotów dokonywania fachowych analiz i obliczeń, podejmowania konsultacji, uzgodnień oraz innych czynności. Czynności te stanowią wstępną i konieczną fazę pierwszego etapu procedury budżetowej przy opracowywaniu projektu.

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany w formie uchwały budżetowej, podejmowanej przez Radę Gminy.

³ „Samorząd terytorialny w procesie rozwoju regionalnego i lokalnego” pod red. Wojciecha Kosiedowskiego

Wykonanie budżetu podlega kontroli wewnętrznej, sprawowanej głównie przez radę i komisję rewizyjną, a także zewnętrznej – przez Regionalną Izbę Obrachunkową i Najwyższą Izbę Kontroli.

Poniższa tabela przedstawia wykonanie budżetu gminy w latach 2015-2018.

Tabela nr 17. DOCHODY I WYDATKI Z BUDŻETU GMINY TRZEBIECHÓW

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
dochody budżetu gminy [zł]	11 665 850,07	12 890 135,44	14 462 170,27	17 953 101,52
wydatki z budżetu gminy [zł]	11 875 271,00	13 212 920,63	15 350 963, 55	19 187 571,74
bieżące	9 848 469,57	12 021 061,89	13 321 218,70	13 857 246,68
majątkowe	2 026 801,43	1 191 858,74	2 029 744,85	5 330 325,06
różnica	-209 420,93	-322 785,19	-888 793,28	-1 234 470,22

W gminie funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Edukacyjny w Trzebiechowie, w skład którego wchodzi:
 - Publiczne Przedszkole w Trzebiechowie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Trzebiechowie,
 - Publiczne Gimnazjum w Trzebiechowie,
- Trzebiechowski Ośrodek Kultury im. Tadeusza Wojtera,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Trzebiechowie.

Oraz Spółka z o.o. tj.: Zakład Gospodarki Komunalnej w Trzebiechowie

II. Analiza i identyfikacja problemów

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **Strenghts** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia). Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

SZANSE - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska;

ZAGROŻENIA - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań;

MOCNE STRONY - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości);

SŁABE STRONY - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celami tym są:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony Gminy Trzebiechów w drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu z zakresu polityki społecznej zagadnienia ujęte w tabelach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

13.1 Analiza potencjalnych szans i zagrożeń

Tabelarycznie przedstawiono najważniejsze czynniki mogące mieć wpływ na przyszłe funkcjonowanie Gminy Trzebiechów.

Potencjalne szanse	Potencjalne zagrożenia
• członkostwo Polski w Unii Europejskiej, • możliwość pozyskania dotacji zagranicznych i krajowych,	• wzrost patologii społecznych (alkoholizm, narkomania, przestępczość), • duże nakłady na ubezpieczenia społeczne, podatki i inne opłaty,

• wzrost świadomości społeczeństwa i poziomu wykształcenia, • współdziałanie z sąsiednimi gminami, starostwem powiatowym, • współpraca z gminą partnerską Schenkendoborn, • wspieranie zatrudnienia młodych ludzi poprzez organizowanie: staży, przygotowań zawodowych i prac interwencyjnych, • działanie na rzecz ochrony środowiska, natura 2000, • wykorzystanie potencjału turystycznego, • rewitalizacja Odry, • działania na rzecz obszarów wiejskich w tym program LEADER i programy odnowy wsi .	• wysokie bezrobocie, • niestabilność prawa, • niskie dochody gminy, • niepełne wykorzystanie środków unijnych ze względu na brak środków finansowych na pokrycie wkładu własnego, • zagrożenie powodzią.
--	---

13.2 Analiza potencjalnych mocnych i słabych stron

Potencjalne mocne strony	Potencjalne słabe strony
• niezdegradowane środowisko naturalne, • dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, • dobrze wykwalifikowani pracownicy, • wyremontowane świetlice wiejskie, • place zabaw dla dzieci we wsiach, • tworzenie nowych miejsc pracy przez firmę „Bomadek” • prężnie działające OSP, kluby sportowe, koła gospodyń wiejskich, • brak uciążliwego przemysłu, • wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym • korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego, • dobre warunki do zamieszkania, • bogaty kalendarz imprez realizowanych przez TOK, • istniejąca baza sportowa, • walory historyczne i zabytkowe.	• niezadowalający stan techniczny dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, • słabo rozwinięta turystyka – brak gospodarstw agroturystycznych i miejsc noclegowych, • brak odpowiedniej infrastruktury edukacyjnej, • niedostateczna ilość ścieżek rowerowych, • odpływ wykształconej młodzieży, • niedostateczna sieć kanalizacyjna, • brak nowoczesnej, spełniającej wymagania gminy oczyszczalni ścieków, • brak gazu ziemnego, • niedostateczna ilość połączeń autobusowych – słabo skomunikowane miejscowości w gminie, • niewystarczająca ilość mieszkań komunalnych i socjalnych, • niewystarczający monitoring miejsc publicznych,

	• niezadawalający stopień wyposażenia OSP, • pogarszający się stan zdrowotny mieszkańców gminy (brak profilaktyki zdrowotnej), • brak „specjalnej strefy” dla potencjalnych inwestorów, • zbyt małe wykorzystanie walorów historycznych i przyrodniczych dla celów turystyki, • brak wytyczonych i oznakowanych szlaków pieszych i rowerowych.
--	--

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika, iż należy wykorzystać szansę jaką dało nam członkostwo Polski w Unii Europejskiej w postaci dotacji. Na pewno na rozwój gminy duży wpływ będzie miało współdziałanie z sąsiednimi gminami, starostwem powiatowym i gminą partnerską, a także dobra sytuacja gospodarcza oraz wzrost świadomości społeczeństwa i poziomu wykształcenia.

Słabymi stronami są niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna oraz niskie dochody gminy.

III. MISJA ROZWOJU GMINY

Misja określa kierunek, do którego dąży gmina Trzebiechów.

Misja gminy Trzebiechów:

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców, podniesienie standardu życia oraz pozyskanie nowych inwestorów.

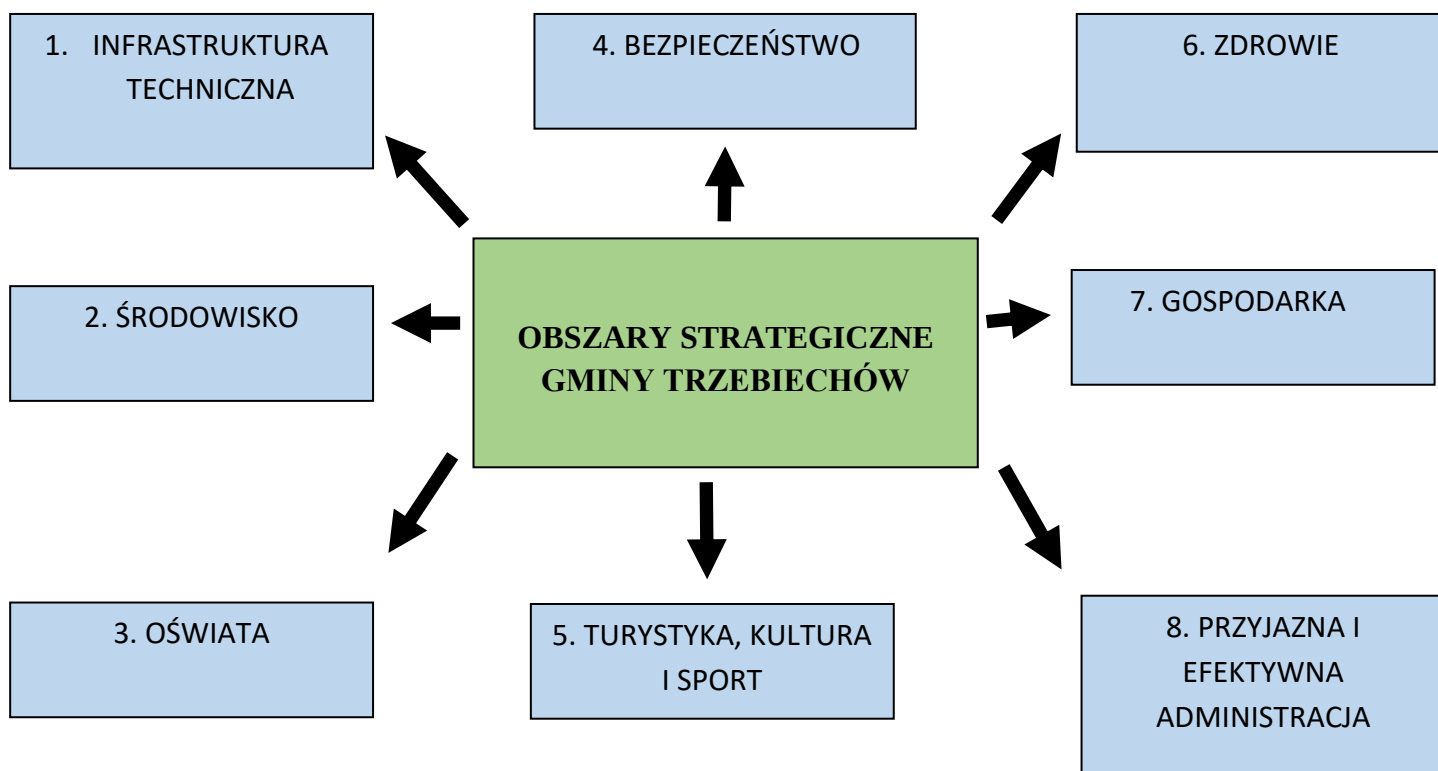
Wizja gminy Trzebiechów:

Gmina Trzebiechów – bezpieczna i ekologiczna, przyjazna inwestorom, oferująca swoim mieszkańcom atrakcyjne miejsca do życia, pracy i wypoczynku.

IV. CELE STRATEGICZNE GMINY TRZEBIECHÓW

1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców.
2. Podnoszenie atrakcyjności terenów w celu pozyskania nowych mieszkańców.
3. Podnoszenie atrakcyjności terenów w celu pozyskania nowych inwestorów.

Powyższe cele ująć można w następujące obszary strategiczne:

Cele szczegółowe:

1. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- remonty dróg gminnych,
- budowa ciągów rowerowych,
- budowa i modernizacja parkingów samochodowych,
- modernizacja i budowa nowych odcinków chodników w miejscowościach gminy,
- poprawa dostępności dojazdowej do pól,
- rewaloryzacja zabytkowego parku w Trzebiechowie z odtworzeniem dawnych alejek i oświetleniem,
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Trzebiechowie,
- budowa, modernizacja, rozbudowa i doposażenie obiektów sportowych,
- remonty i modernizacje istniejących świetlic wiejskich,
- budowa kaplic przycmentarnych na cmentarzach komunalnych,
- budowa i modernizacja alejek na cmentarzach komunalnych,
- dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- adaptacja nowych pomieszczeń dla potrzeb GOPS-u w Trzebiechowie,
- budowa mieszkań komunalnych i socjalnych przy wsparciu środków zewnętrznych,
- inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

2. ŚRODOWISKO

➤ Infrastruktura techniczna dotycząca poprawy jakości środowiska przyrodniczego:

- rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- dostosowanie oczyszczalni ścieków do potrzeb gminy poprzez jej modernizację,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonych,

Poprawa estetyki gminy i edukacji ekologicznej poprzez:

- poprawa estetyki budynków komunalnych i użyteczności publicznej oraz ich otoczenia,
 - odnowa wybranych centrów miejscowości,
 - organizowanie konkursów na „najładniejszą wieś” i „najładniejszą posesję”,
 - zagospodarowanie terenów zielonych, edukacja ekologiczna mieszkańców,
- współdziałanie na rzecz racjonalnego zagospodarowania przestrzeni,
- promocja gospodarki niskoemisyjnej oraz produkcji i dystrybucji energii odnawialnej na terenie gminy,
- prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie selektywnej zbiórki odpadów
- wspieranie procesu usuwania wyrobów zawierających azbest (pokryć dachowych, rurociągów),
- wspieranie inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- wspomaganie działań w zakresie zapewnienia właściwego stanu urządzeń melioracyjnych – spółki wodne,
- poprawa walorów krajobrazowych, szczególnie na obszarach zabudowanych,
- promocja walorów przyrodniczych gminy,
- planowanie przestrzenne z uwzględnieniem dziedzictwa kulturowo-przyrodniczego,
- inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

3. OŚWIATA

Współczesna szkoła powinna być miejscem, w którym uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności, spędzają czas ciekawie i bezpiecznie, uczą się komunikacji w grupie oraz współpracy z innymi osobami, uczą się stawiać sobie cele i osiągać je. Aby szkoła mogła

realizować te i inne ważne zadania powinna być wyposażona w nowoczesne środki dydaktyczne i przyciągać uczniów swoim wyglądem zewnętrznym. Jednostka oświatowa prowadzona przez gminę nie spełnia tych wymagań. Dlatego też istnieje konieczność wyposażenia i doprowadzenia do uzyskania standardów niezbędnych do realizacji celów, zapewniających bezpieczeństwo i zgodnych z oczekiwaniami uczniów i rodziców.

- remont zabytkowego budynku pałacu mieszczącego zespół edukacyjny,
- budowa placu zabaw przy szkole,
- dostosowanie placówek edukacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwiększanie liczby miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym,
- działania zmierzające do powstania żłobka,
- poprawa estetyki i funkcjonalności placówki oświatowej,
- doposażenie obiektów sportowych,
- poprawa wyposażenia Zespołu Edukacyjnego w pomoce dydaktyczne i naukowe, tj. np. komputery (notebooki), projektory multimedialne, tablice interaktywne, tablice samokopiujące i itp.,
- opracowanie i/lub doskonalenie oferty zajęć pozalekcyjnych, zajęć wyrównujących wiedzę i umiejętności oraz kół zainteresowań, zajęć o charakterze psychologiczno – pedagogicznym, zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- stosowanie w pracy z uczniami metod i form wzmacniających pozytywne motywacje do uczenia się,
- promowanie sukcesów uczniów i nauczycieli w środowisku lokalnym,
- stworzenie wspólnego systemu pracy z uczniami zdolnymi,
- wspieranie udziału uczniów w olimpiadach, konkursach itp.,
- organizacja współzawodnictwa międzyszkolnego i wewnątrzszkolnego,
- wprowadzenie wysokich standardów nauczania języków obcych, np. stosowanie metod interaktywnych przy nauczaniu języków obcych,
- budowa Przedszkola Publicznego z oddziałem żłobkowym przy ul. Sportowej w Trzebiechowie,
- inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

4. BEZPIECZEŃSTWO

Skuteczność podejmowanych działań w obszarze bezpieczeństwa publicznego, uwarunkowana jest współpracą gminy Trzebiechów z innymi instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny na terenie gminy.

Na jakość życia mieszkańców gminy znaczący wpływ ma poczucie bezpieczeństwa i przeświadczenie o skuteczności funkcjonowania systemu ratowniczego. Występujące zagrożenia w gminie wskazują na potrzebę podjęcia zintegrowanych działań w zakresie rozpoznawania, monitorowania i likwidacji zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego.

- działania zmierzające do zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa, m.in.:
 - zmiana obecnego przestarzałego oświetlenia ulicznego (rtęciowego i sodowego) na oświetlenie ledowe poprawiające widoczność na drogach oraz zwiększenie liczby punktów oświetleniowych zwłaszcza w miejscach odosobnionych,
 - poprawa bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia pożarowego, powodziowego, zabezpieczenia miejsc wypadków i kolizji drogowych oraz zabezpieczenie innych zagrożeń poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego (przy wsparciu środków zewnętrznych),
 - budowa wysepek zwalniających ruch na drogach,
 - wymiana drogowych tablic informacyjnych,
 - rozbudowa systemu monitoringu,
- poprawa bezpieczeństwa, porządku publicznego oraz ochrony przeciwpowodziowej,
- doposażenie magazynu przeciwpowodziowego,
- inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

5. TURYSTYKA, KULURA I SPORT

Gmina Trzebiechów posiada cenne walory turystyczne. Stanowi to duży potencjał do rozwoju turystyki, szczególnie weekendowej i kwalifikowanej. Do zwiększenia wykorzystania potencjału turystycznego przyczyni się stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i infrastrukturalnych poprzez:

- aktywna promocja oferty turystycznej gminy, stworzenie planu promocji poprzez:
 - promocja walorów turystycznych gminy,
 - organizacja punktów informacyjnych (tablice informacyjne),
 - zapewnienie dostępności informacji na temat wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym itp.,
 - opracowanie i upowszechnienie sloganu reklamowego – tworzenie Marki Gminy,
 - ustawienie tzw. „witaczy” przy wjeździe do Gminy,
- oznakowanie istniejących szlaków oraz atrakcji kulturowych i turystycznych,
- wyznaczenie nowych szlaków turystyki pieszej i rowerowej,
- budowa „ścieżek zdrowia”,

- wykorzystanie walorów przyrodniczych, wypoczynkowych i kulturowych gminy Trzebiechów stwarza szansę wykreowania konkurencyjnej oferty turystycznej w stosunku do innych regionów,
- budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej,
- wspieranie inwestycji niezbędnych do uprawiania turystyki.
- wspieranie rozwoju agroturystyki,
- budowa boiska wielofunkcyjnego w Trzebiechowie.

Kultura

- aktywne wspieranie istniejących KGW oraz pomoc w zakładaniu i rejestracji nowych KGW,
- inicjowanie współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich oraz integrowanie ich działań,
- wspieranie i rozwój aktywności społecznej mieszkańców gminy w tym dzieci i młodzieży,
- tworzenie Rady Młodzieży i Rady Senioralnej,
- wspieranie lokalnych wydarzeń społeczno-kulturalnych, rozrywkowych, uroczystości państwowych,
- aktywne wspieranie inicjatyw kulturalnych,
- działania aktywizujące lokalną społeczność przy wykorzystaniu świetlic wiejskich,
- pogłębianie stałej partnerskiej współpracy z gminami w kraju i zagranicą,
- nawiązanie współpracy z nowymi gminami w kraju i zagranicą,
- wspieranie inicjatyw mających na celu rozwijanie tożsamości lokalnej,
- kontynuowanie organizacji cyklicznych gminnych wydarzeń kulturalnych – „Święto indyka” w Trzebiechowie, polsko – niemieckie spotkania w Podlegórze, „Polsko-Niemiecki Festyn Twórców Ludowych i Rękodzieła” w Gębicach, dożynki, „festyn strażacki” i inne,
- wspieranie klubów sportowych,
- organizacja sportowych imprez masowych,
- inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

6. ZDROWIE

- realizacja programów i zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
 - opracowanie gminnego programu ochrony zdrowia,
 - coroczne ustalanie programów badań profilaktycznych,

- współpraca w zakresie diagnozowania nowych potrzeb mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej,
- zapewnienie szerokiej promocji prowadzonych badań profilaktycznych wśród mieszkańców,
- wspieranie i popularyzacja programów profilaktycznych dotyczących chorób układu krążenia, nowotworowych i innych dostępnych dla różnych grup wiekowych,
- rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia,
- edukacja zdrowotna mieszkańców, wspieranie stowarzyszeń działających w zakresie profilaktyki zdrowotnej,
- zmniejszenie różnic w stanie zdrowia i dostępie do opieki medycznej mieszkańców gminy,
- kontynuacja działań w zakresie modernizacji obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia w taki sposób, aby dostosować je do norm przewidzianych w tym względzie oraz poprawić jakość usług, (dotyczy to modernizacji budynków, oraz dostosowania do potrzeb pacjentów szczególnie osób niepełnosprawnych i starszych),
- wspieranie działań edukacyjnych mających na celu wzrost świadomości roli aktywności sportowej oraz właściwego żywienia w życiu człowieka (lekcje tematyczne, spotkania edukacyjne dla dzieci i dorosłych, programy żywieniowe dla dzieci i młodzieży znajdujące się w trudnych sytuacjach),
- budowanie i wdrażanie programów przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych (opracowanie specjalnych broszur informacyjnych),
- badania przesiewowe w kierunku wykrywania wad postaw, nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży,
- organizacja imprez o charakterze profilaktycznym – konkursy dla dzieci i młodzieży, pikniki zdrowia, bieg po zdrowie i inne,
- monitoring problemów używania i dostępności alkoholu oraz środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży,
- Inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

7. GOSPODARKA

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy,
- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzbrojenie terenów wyznaczonej strefy gospodarczej,

- pozyskiwanie nowych terenów pod inwestycje poprzez wykup, scalanie lub zamianę gruntów,
- działania zmierzające do powstania specjalnej strefy ekonomicznej,
- pomoc udzielana przez Urząd Gminy w załatwieniu formalności związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej na terenie gminy,
- umożliwienie mieszkańcom gminy i podmiotom gospodarczym skorzystanie z podstawowej obsługi prawnej,
- doradztwo dla przedsiębiorców z zakresu pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych na zakładanie i rozwój działalności gospodarczej,
- działania zmierzające do powstania nowych miejsc pracy na terenie Gminy,
- działania zmierzające do gazyfikacji Gminy,
- opracowanie corocznego gminnego katalogu ofert inwestycyjnych tzn. terenów, obiektów i projektów dla inwestorów oraz promocja tych ofert w mediach, targach, przedstawicielstwach handlowych za granicą, imprezach,
- budowanie wizerunku gminy jako obszaru atrakcyjnego dla inwestorów,
- wspieranie rozwoju grup producenckich,
- promocja lokalnej agroturystyki, produktów ekologicznych,
- upowszechnianie informacji o szkoleniach przygotowujących rolników do korzystania z dopłat do produkcji rolnej i różnych unijnych funduszy celowych,
- Inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

8. PRZYJAZNA I EFEKTYWNA ADMINISTRACJA - SYSTEM ZARZĄDZANIA GMINĄ

Wzrost konkurencyjności jednostek administracji publicznej z terenu gminy uwarunkowany jest m.in. wdrożeniem elektronicznego obiegu spraw i dokumentów w urzędach oraz platformy elektronicznej umożliwiającej świadczenie e-usług publicznych dla ludności. Realizacja celu zapewni rozwiązanie szeregu problemów Urzędu Gminy, poprzez zaspokojenie potrzeb tj.: wymiana informacji i dokumentów elektronicznych z innymi urzędami, jednostkami organizacyjnymi, podmiotami gospodarczymi oraz obywatelami, obsługa elektronicznego podpisu itd.

- informatyzacja urzędu i jednostek podległych (e-urząd),
- umożliwienie dostępu do internetu w wyznaczonych miejscach publicznych,
- stworzenie i wdrożenie systemu zarządzania satysfakcją petenta,
- uruchomienie systemu monitorowania dostępności i jakości usług publicznych w gminie.

- rozwój współpracy międzygminnej i subregionalnej,
- wspieranie inicjatyw związanych z powstawaniem międzygminnych związków celowych.
- rozwój współpracy samorządu gminnego z samorządem powiatowym w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć,
- organizowanie kampanii edukacyjno-informacyjnych na rzecz zwiększania znaczenia e-umiejętności oraz upowszechniania korzyści z wykorzystywania technologii cyfrowych przez społeczność lokalną gminy,
- rozwój elektronicznej administracji i usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną,
- promocja gminy w tradycyjnych i nowych mediach elektronicznych, np. doskonalenie własnej strony internetowej,
- promocja gminy poprzez linki i odnośniki na stronach internetowych różnorodnych instytucji związanych z działalnością turystyczną, gospodarczą itp.
- Inne zadania służące realizacji celu operacyjnego.

Źródła finansowania celów strategicznych:

Ogólny i kierunkowy charakter dokumentu, niezakończona dyskusja na temat nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej oraz wstępne projekcje w zakresie alokacji środków krajowych na rozwój regionalny sprawiają, że sposób finansowania realizacji Strategii można określić jedynie w sposób ramowy poprzez wskazanie przyszłych źródeł finansowania oraz wskazanie uwarunkowań ich pozyskania i absorpcji.

Finansowanie realizacji Strategii będzie oparte w szczególności o:

- publiczne środki zagraniczne, w tym pochodzące z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE w ramach perspektywy finansowej na lata 2014 - 2020 -Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Lubuski Regionalny Program Operacyjny, PROW,
- publiczne środki lokalne, regionalne i krajowe, w tym środki budżetu gminy, budżetu województwa, budżetu państwa (w tym fundusze celowe) oraz innych jednostek sektora finansów publicznych;
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Europejska Współpraca Terytorialna,
- środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne,
- komercyjne instrumenty finansowe (pożyczki i kredyty bankowe, leasing finansowy),

- fundusze innych uczestników procesu wdrażania strategii, w tym sektora prywatnego,
- obligacje,
- inne środki zewnętrzne.

V. MONITOROWANIE I WDRAŻANIE STRATEGII

Monitorowanie polega na ciągłym zbieraniu informacji, które będą analizowane i stanowić będą podstawę do ewentualnych zmian i korekt dokumentu. Jest to zjawisko niezbędne przy prawidłowym wdrażaniu celów strategicznych w życie. Pozwala również na bieżąco koordynować pracę zespołu bądź jednostek współdziałających z władzami gminnymi.

Wdrażanie strategii realizowane w zakresie finansowym, ze środków uzyskanych z dotacji unijnych, budżetu państwa oraz środków własnych urzędu gminy.

Planuje się powołanie Zespołu ds. Monitorowania Strategii, który będzie odpowiedzialny za:

- właściwe realizowanie celów strategicznych,
- ewentualne zmiany i korektę celów,
- pozyskiwanie środków na realizację zadań zawartych w strategii,
- weryfikację zgodności z celami założonymi w strategii.

Wszystkie działania wykonane przez Zespół ds. Monitorowania, nadzorowane będą przez Wójta Gminy Trzebiechów.

VI. Główne problemy i wyzwania rozwoju gminy – raport z badań ankietowych mieszkańców gminy.

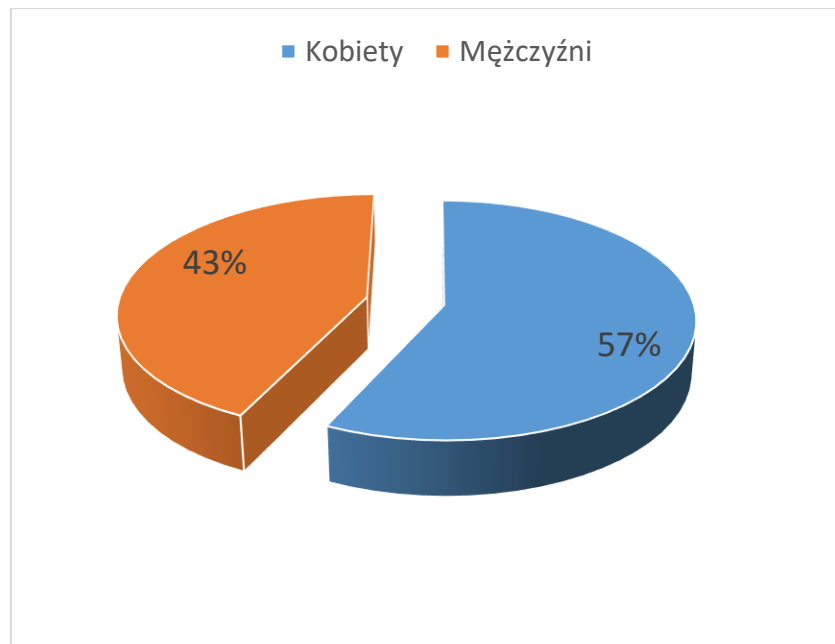
W celu zbadania opinii mieszkańców na temat warunków i jakości życia w gminie Trzebiechów, przeprowadzono badania ankietowe. Narzędziem badawczym był autorski ustrukturyzowany kwestionariusz ankiety. Podczas zebrań wiejskich dotyczących wyborów sołtysów i rad sołeckich, które odbyły się na przełomie lutego i marca 2015 r. przeprowadzono badania ankietowe mieszkańców gminy Trzebiechów.

Ankieta zawierała 14 pytań dotyczących różnych sfer życia mieszkańców gminy.

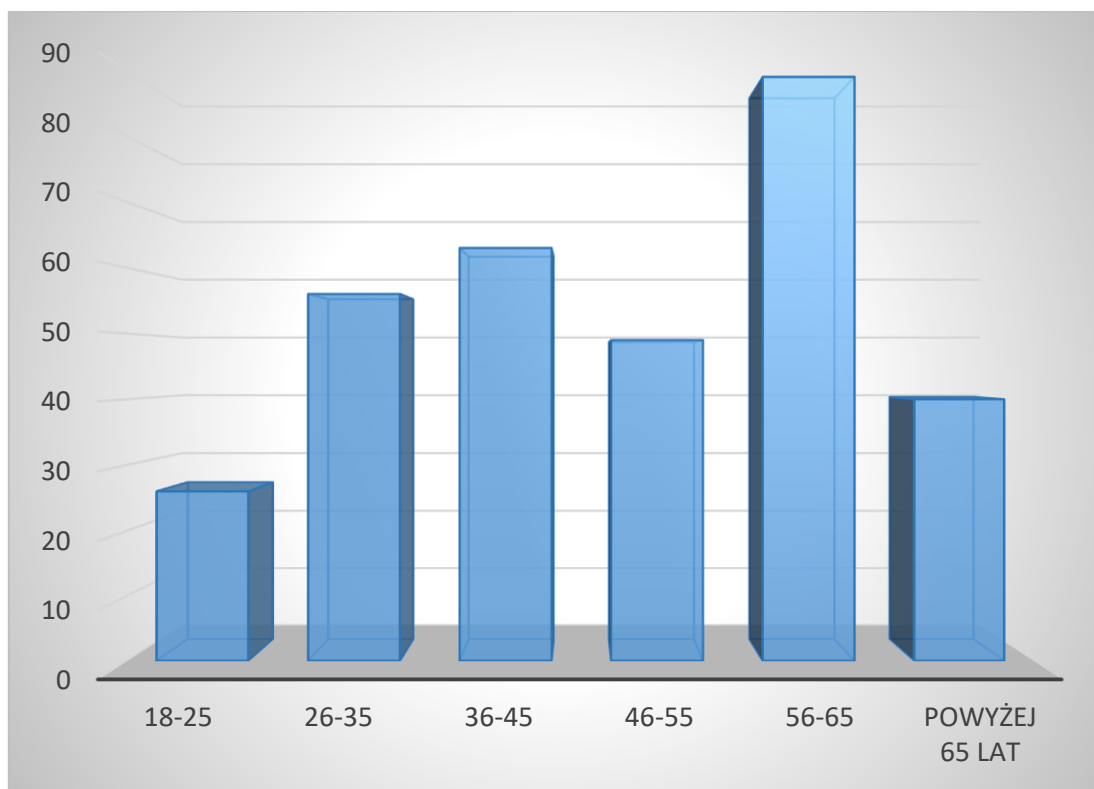
Respondent odpowiadając na poszczególne pytania przyznawał od 1 do 5 punktów, przy czym 1 pkt oznacza kwestię mało istotną, 5 – kwestia ważna, dotycząca wielu mieszkańców. W ankiecie wzięły udział 332 osoby.

Informacja o respondentach biorących udział w ankiecie:

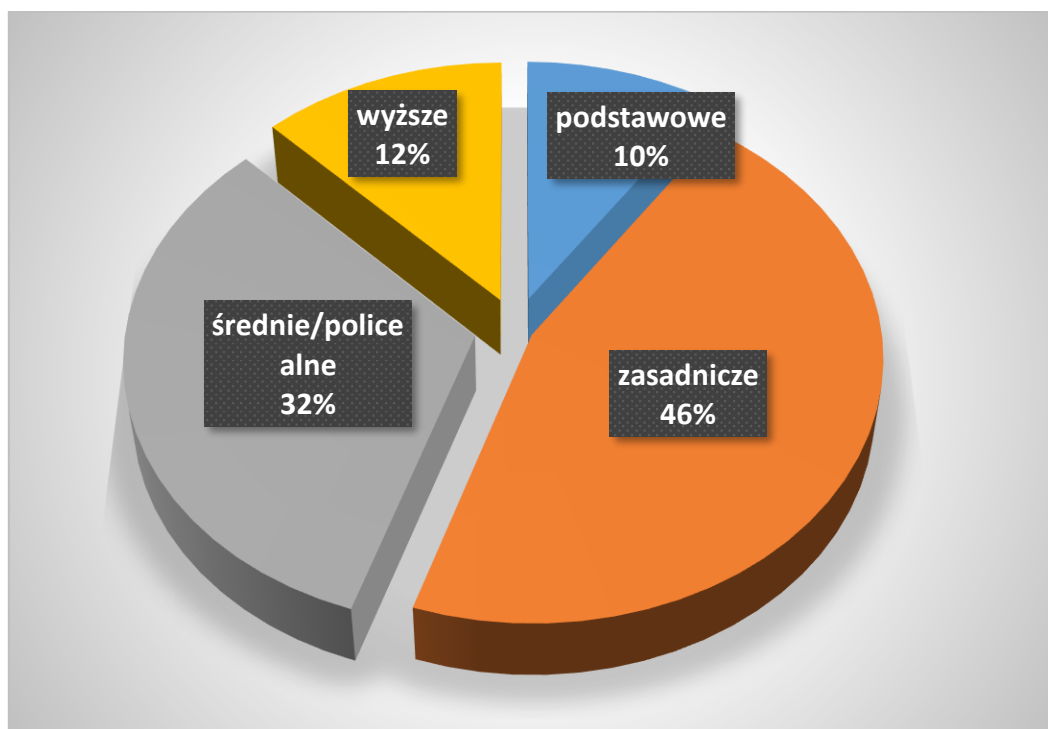
1. Płeć

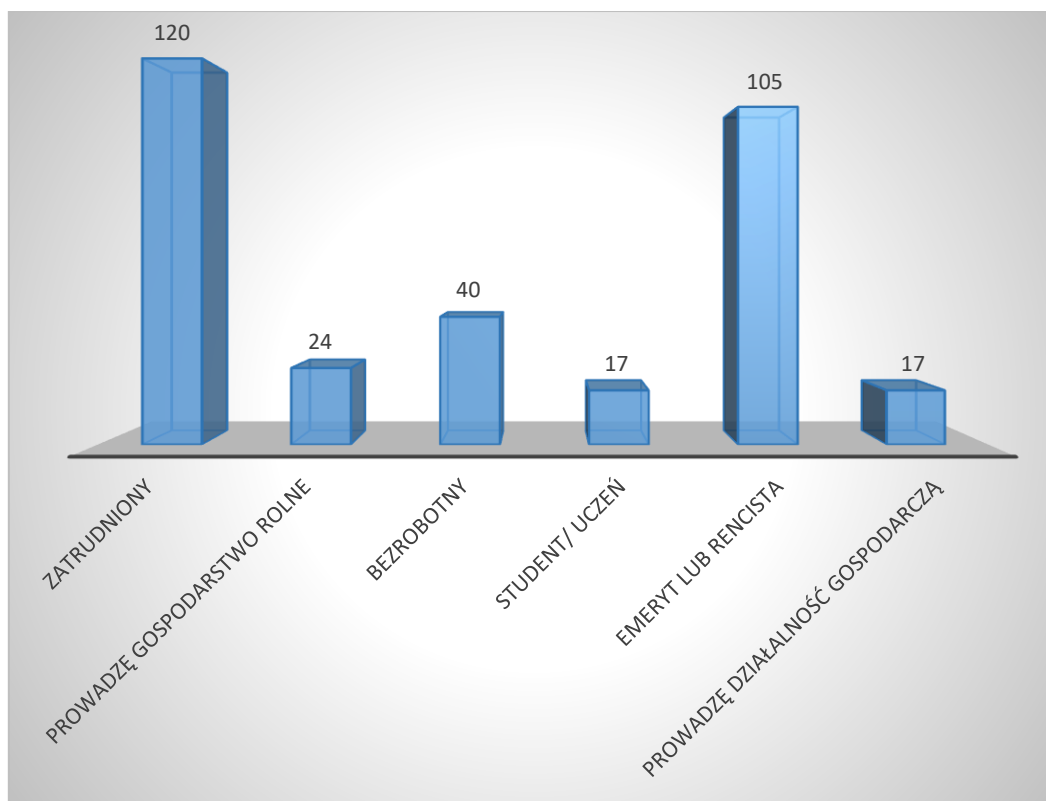
2. Wiek

3. Wykształcenie

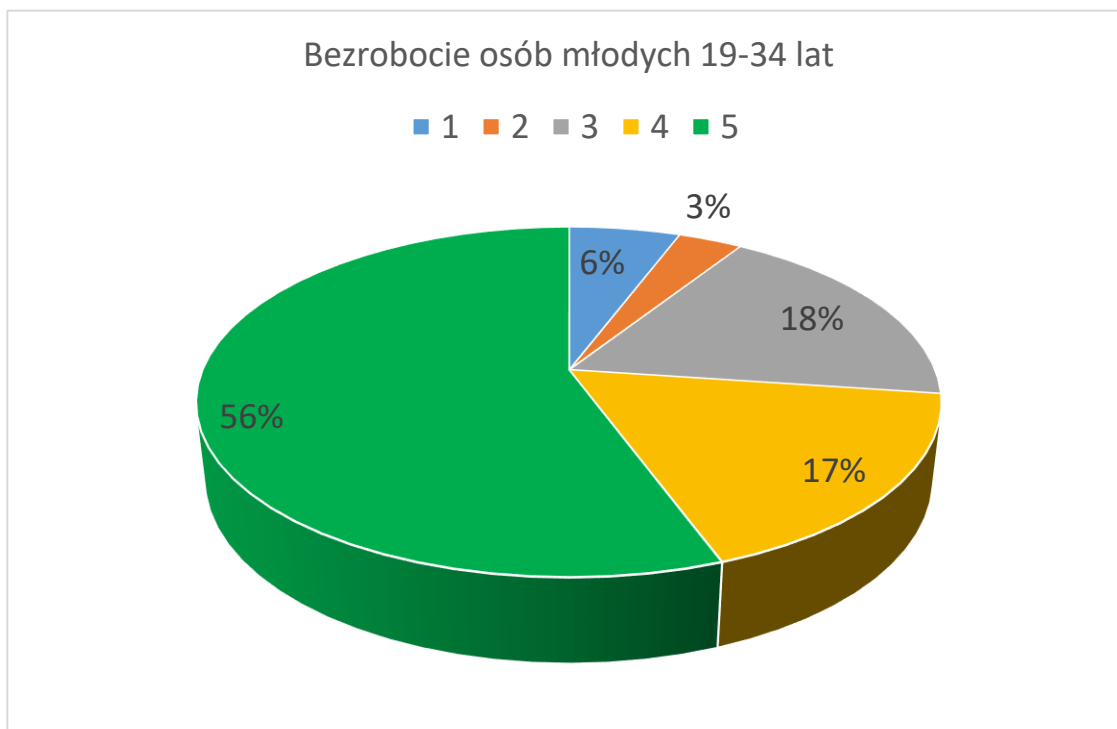

4. Status pod względem zawodowym

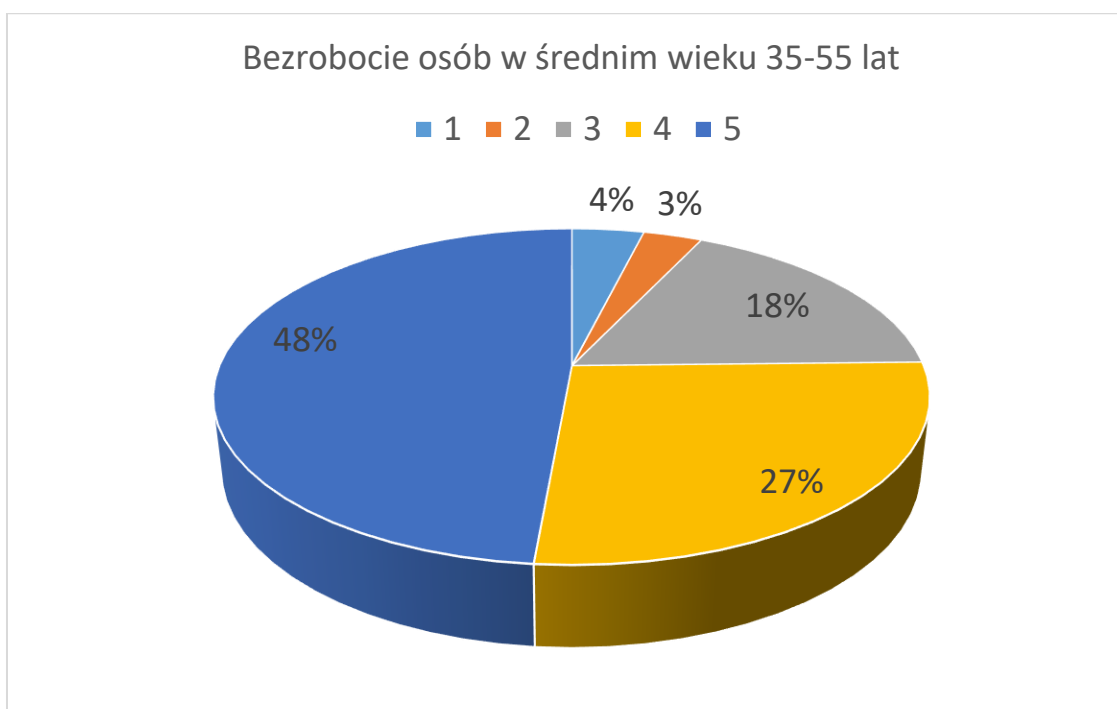

Poniżej zilustrowano wyniki ankiety:

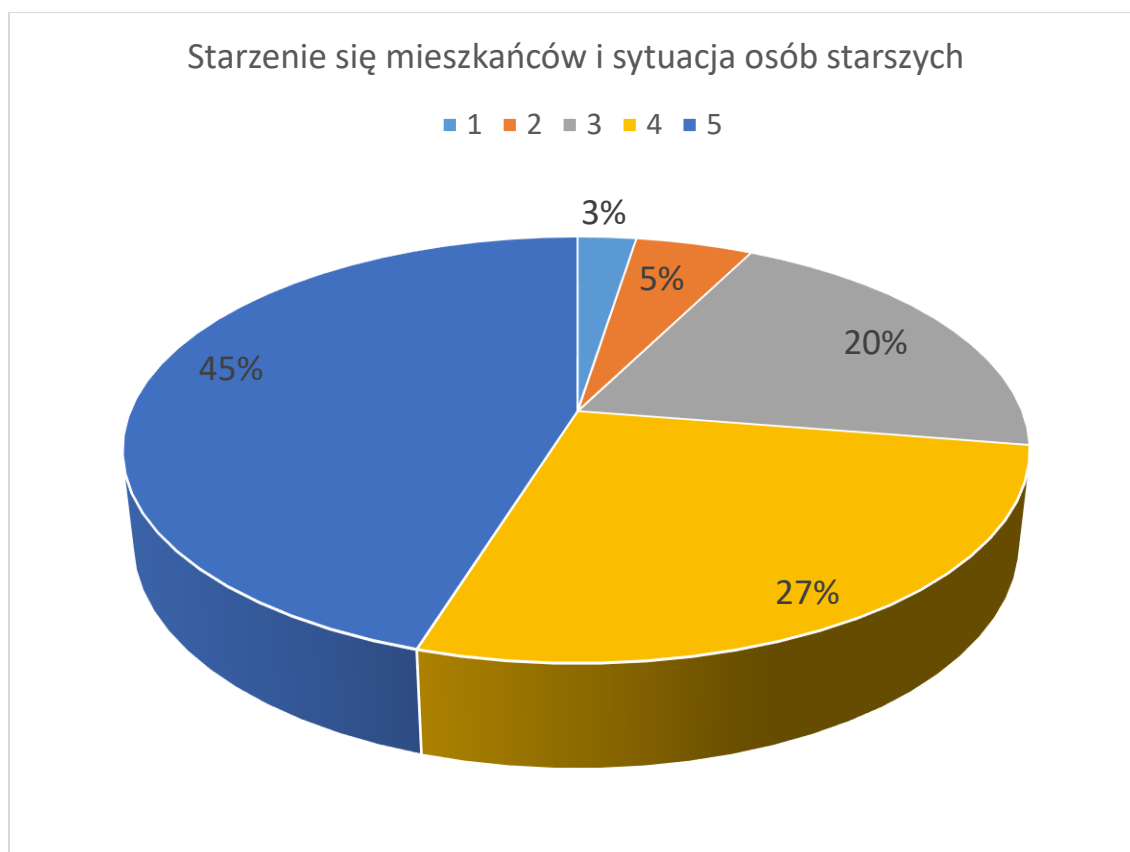
Pytanie nr 1.

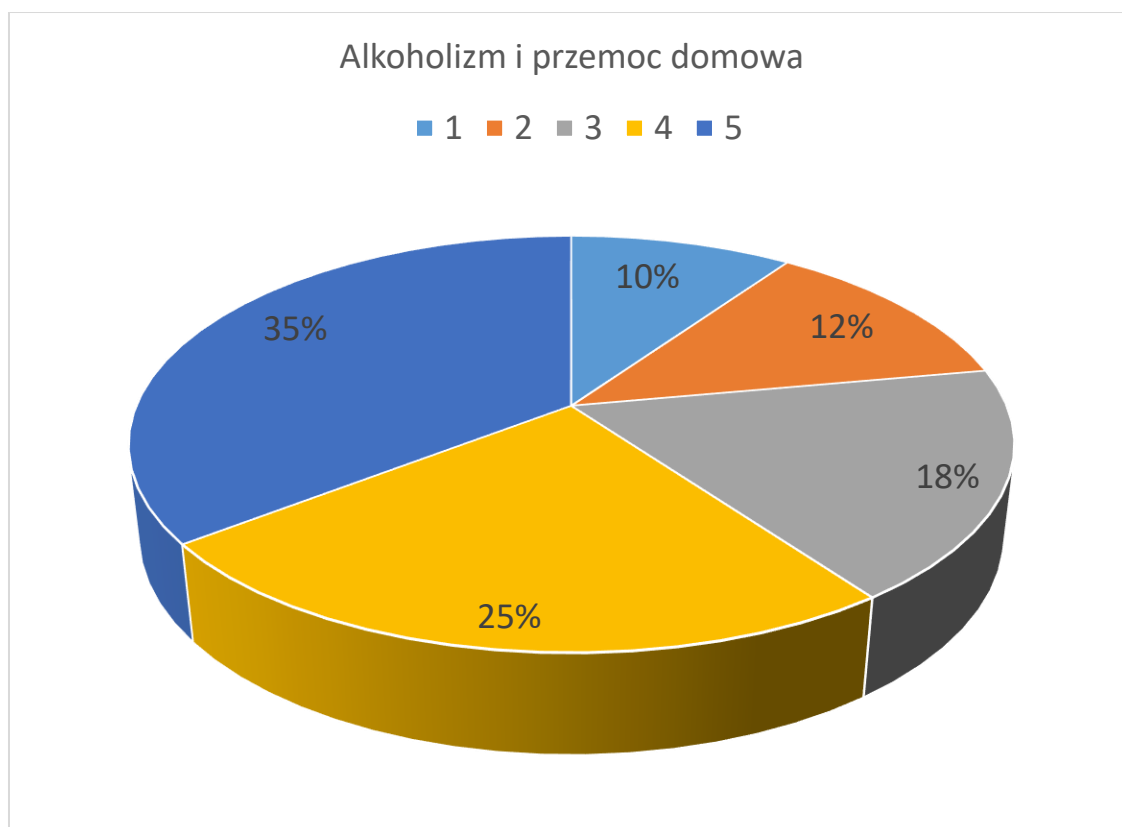
Pytanie nr 2.

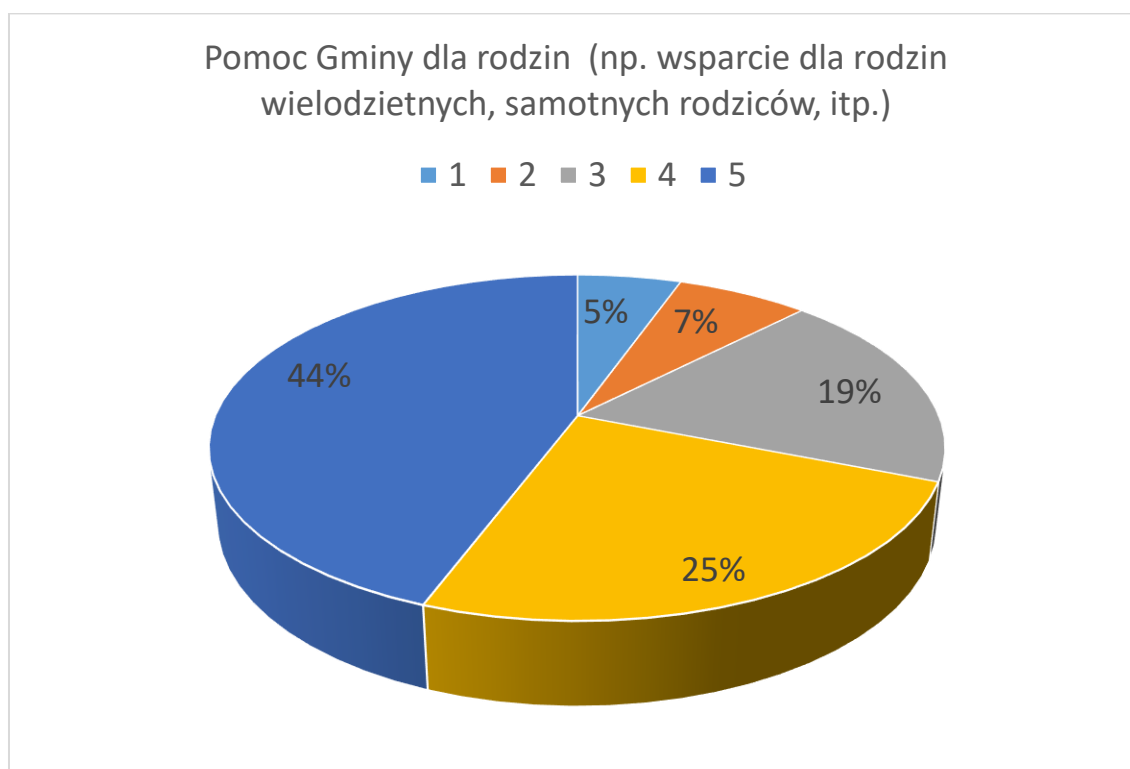
Pytanie nr 3.

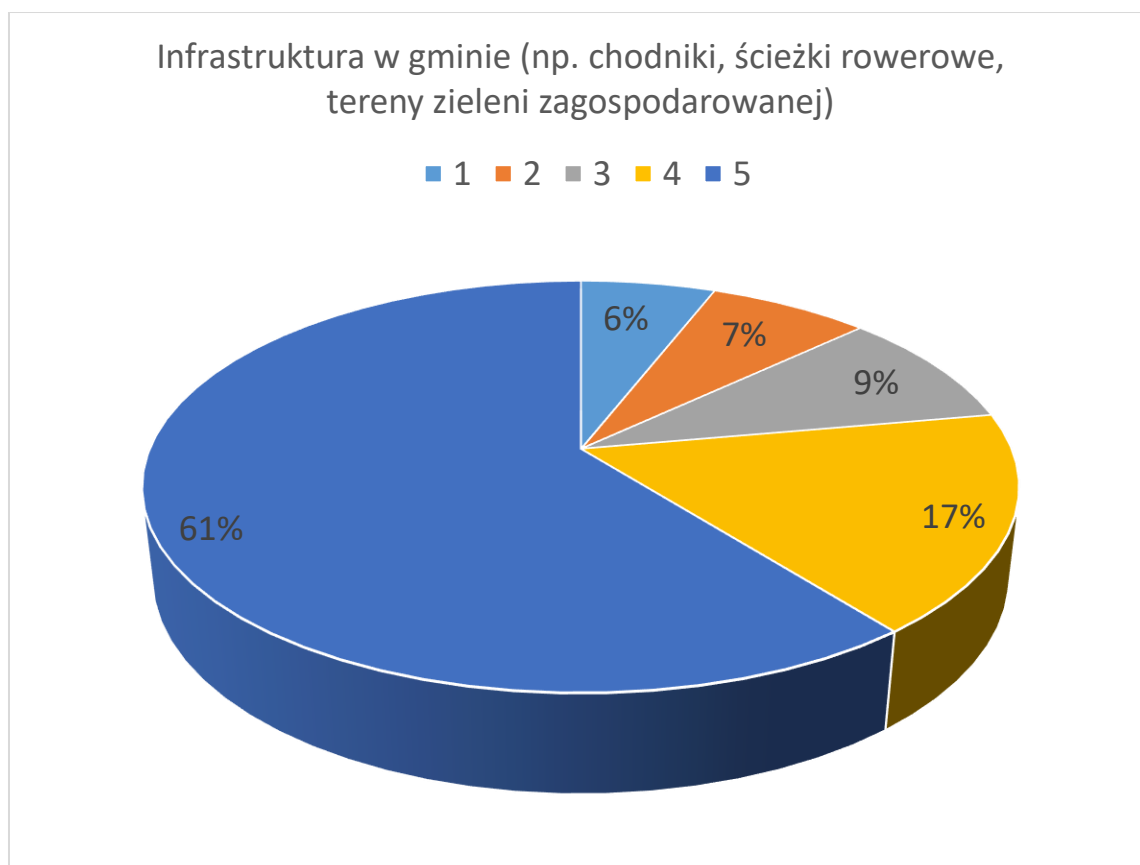
Pytanie nr 4.

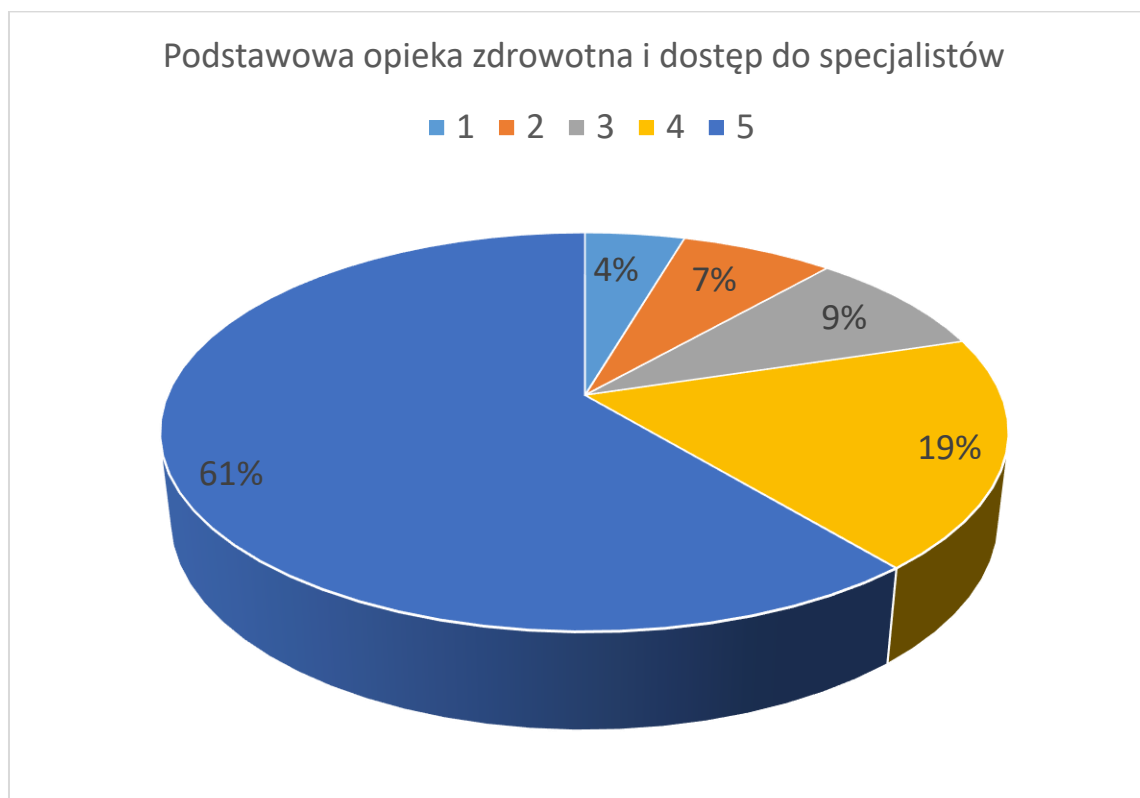
Pytanie nr 5.

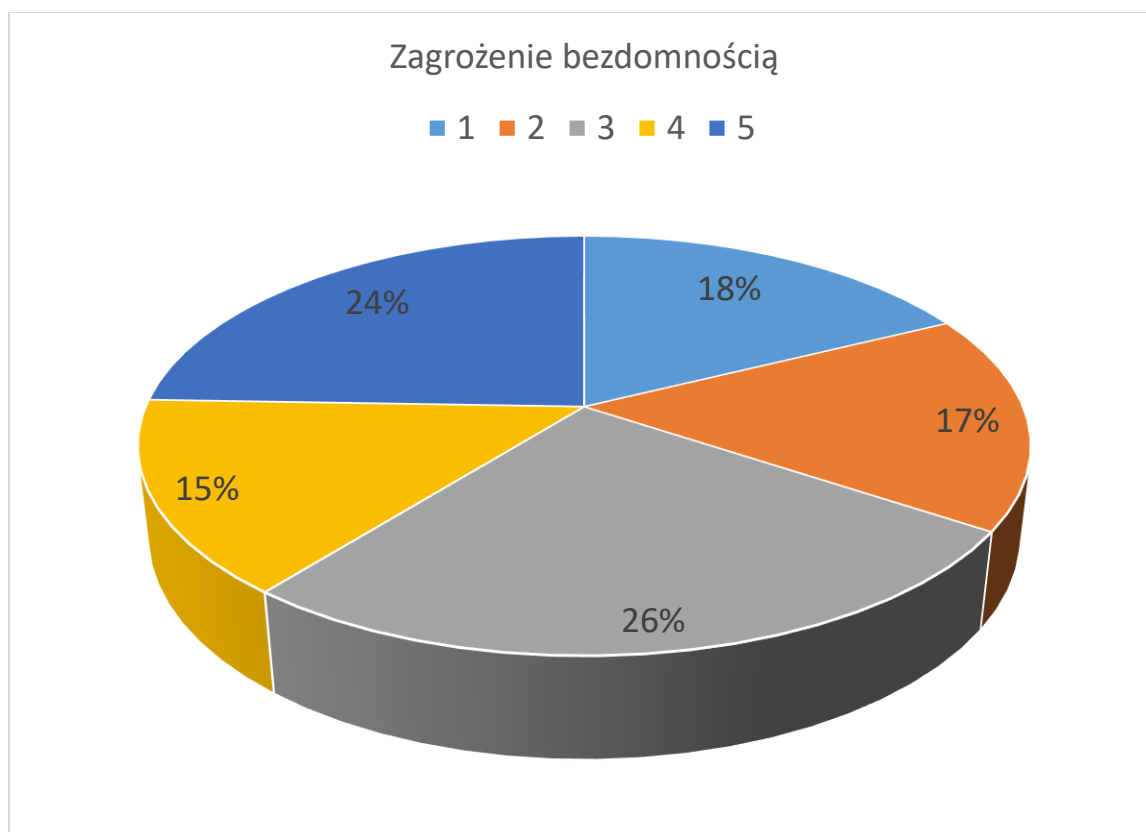
Pytanie nr 6

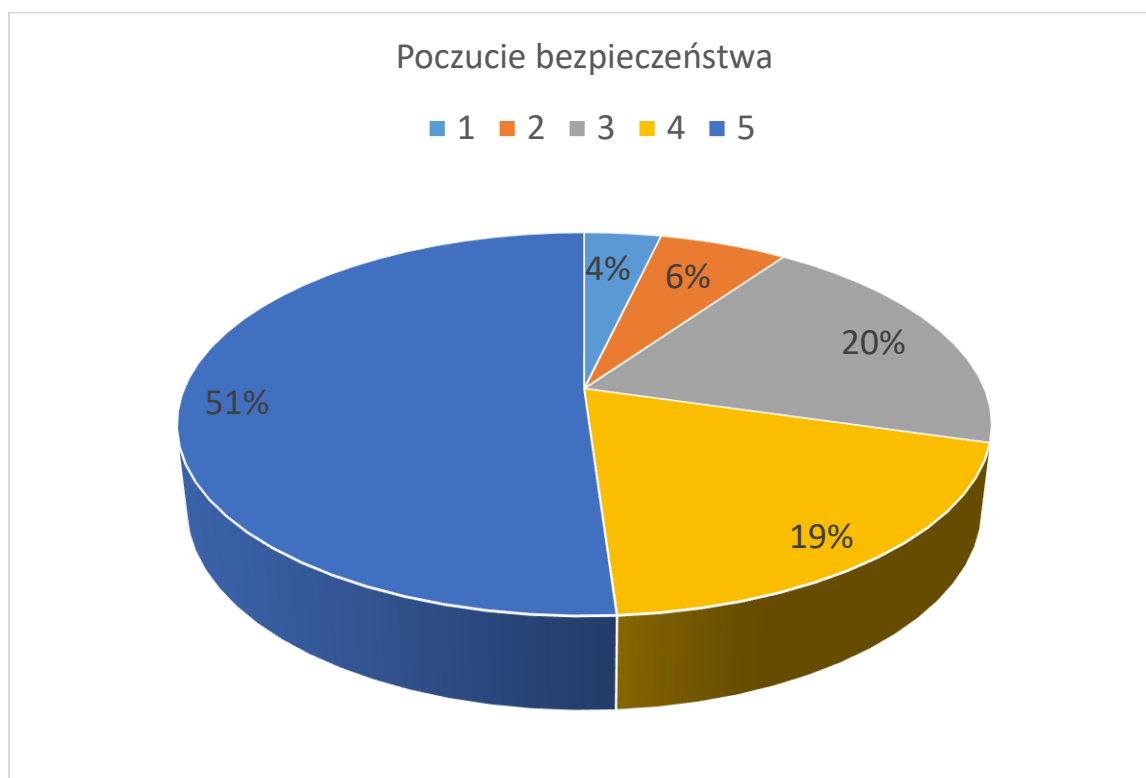
Pytanie nr 7

Pytanie nr 8

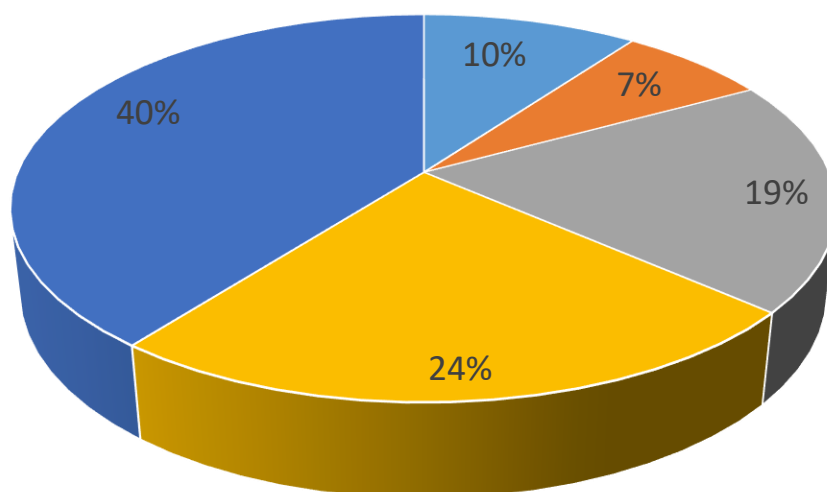
Pytanie nr 9

Pytanie nr 10

Sytuacja osób niepełnosprawnych (np. bariery architektoniczne, pomoc socjalna)

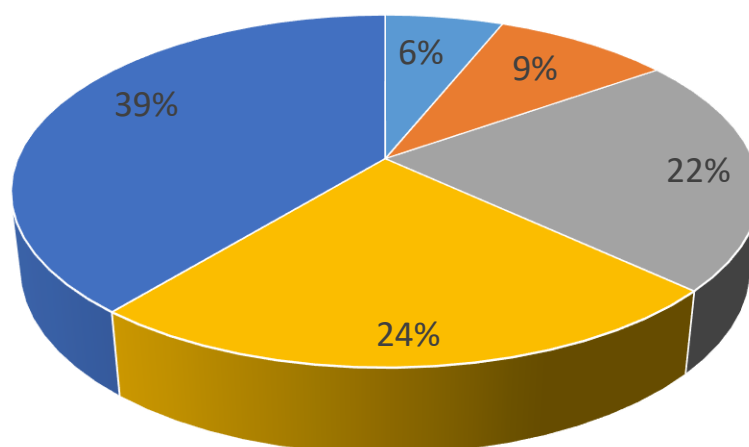
■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5

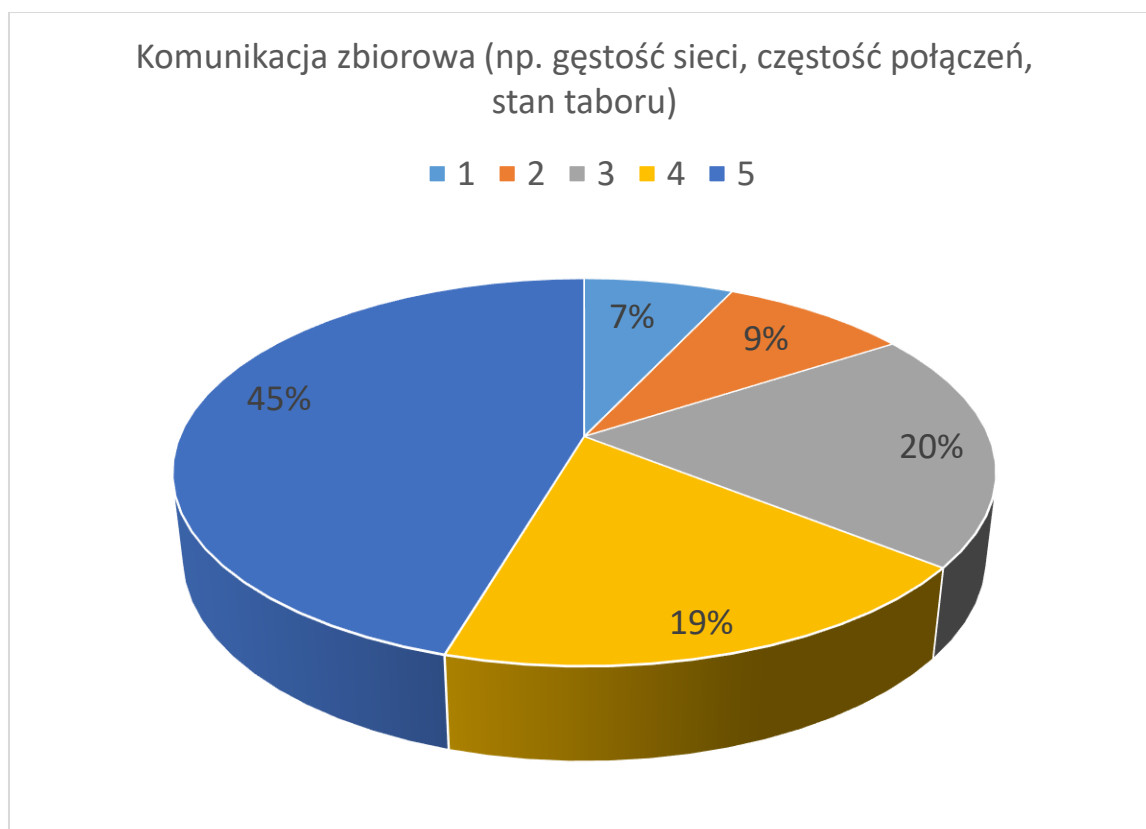
Pytanie nr 11

Stan środowiska i otoczenie -zanieczyszczone powietrze, hałas, ruch samochodowy

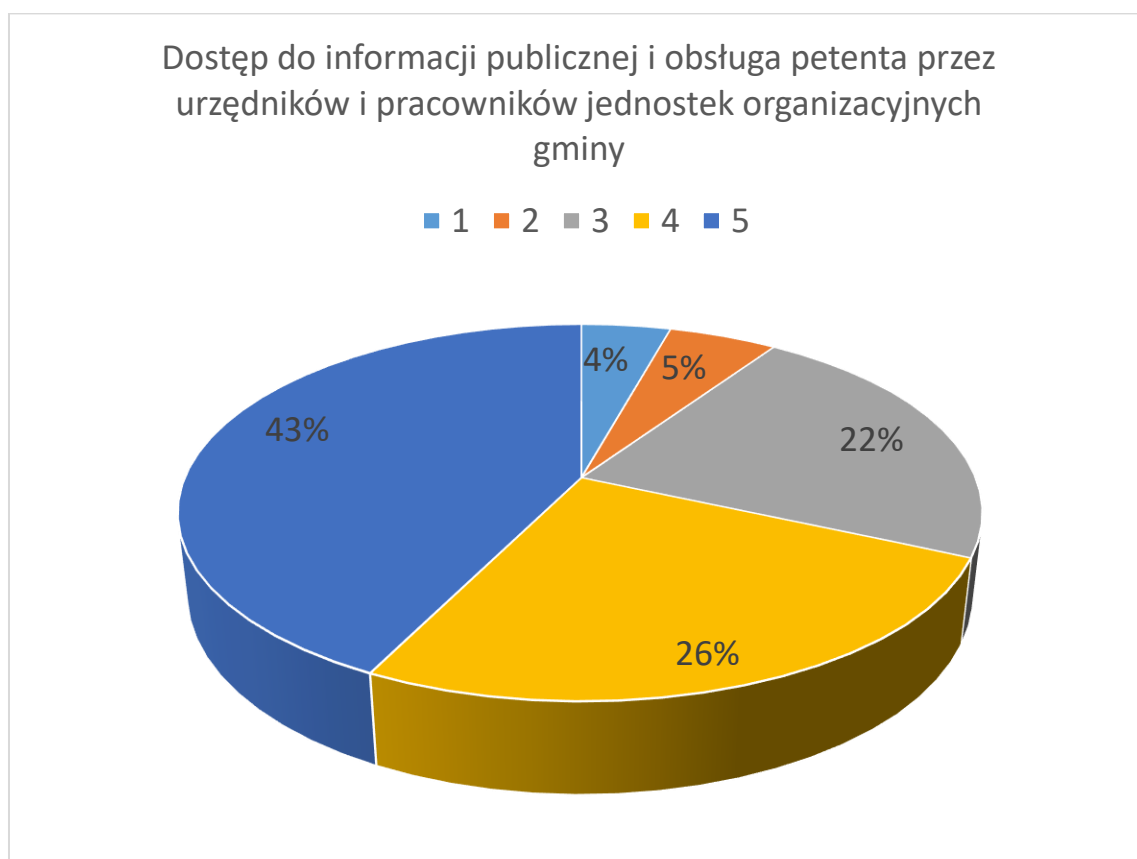
■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5

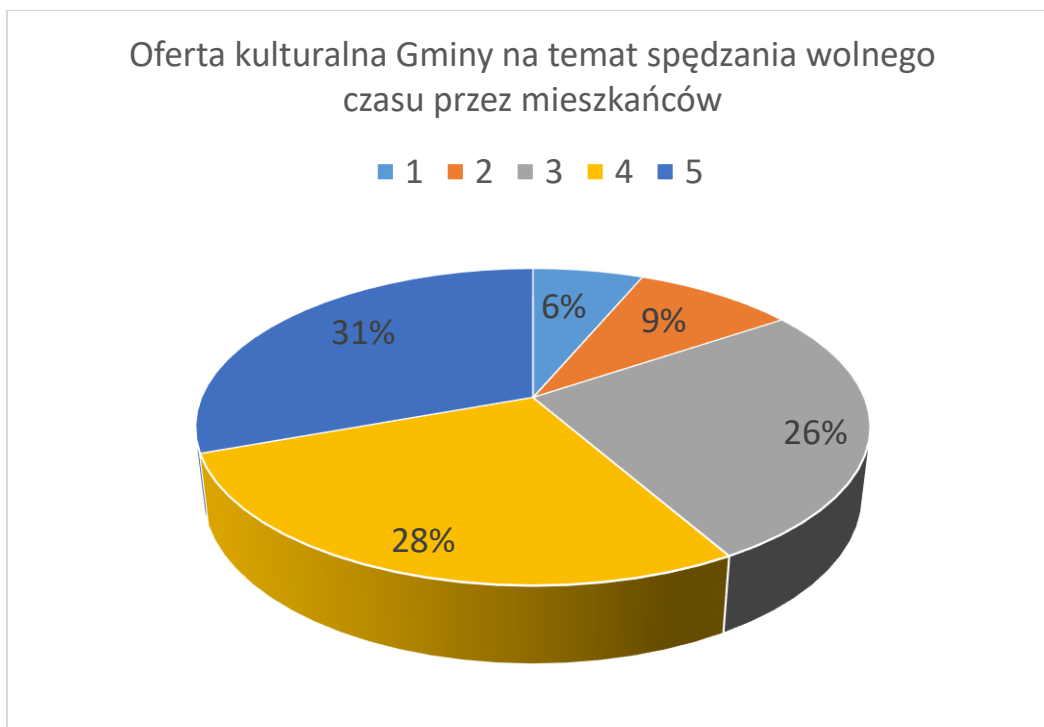
Pytanie nr 12

Pytanie nr 13

Pytanie nr 14

nr pytania	kategoria (liczba przyznanych punktów)					Razem
	1	2	3	4	5	
1	19	11	60	57	184	331
2	11	9	50	76	138	284
3	8	16	65	88	146	323
4	32	41	59	81	117	330
5	18	23	62	82	147	332
6	20	24	31	58	205	338
7	15	23	29	62	202	331
8	57	54	85	48	79	323
9	12	20	65	64	168	329
10	33	23	64	79	130	329
11	20	30	71	79	128	328
12	23	29	65	62	149	328
13	14	17	73	84	140	328
14	13	19	54	57	63	206

Powyższe badania były podstawą do wyznaczenia celów strategicznych. Zbudowana strategia jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania mieszkańców wynikające z przeprowadzonej analizy badań ankietowych.